

Ikt. sz.: MGB/9-2/2016.

EL-2/2016. sz. ülés
(EL-9/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottsága**
Ellenőrző albizottságának
2016. április 5-én, kedden, 9 óra 2 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 528. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Beszámoló a Nemzeti Földalapba tartózó, 3 hektár térmértéket meghaladó földrészletek árverés útján történő értékesítésének eredményeiről</i>	5
<i>Dr. Fazekas Sándor tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, válaszok, hozzászólások</i>	7
<i>Az ülés berekesztése</i>	42

Napirendi javaslat

1. Beszámoló a Nemzeti Földalapba tartozó, 3 hektár térmértéket meghaladó földrészletek árverés útján történő értékesítésének eredményeiről

Meghívott előadók:

Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter

Lázár János, a Miniszterelnökséget vezető miniszter

2. Egyebek

Az ülés résztvevői

Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Legény Zsolt** (MSZP), az albizottság elnöke

Dankó Béla (Fidesz)
Gyórfy Balázs (Fidesz)
Pócs János (Fidesz)
Földi László (KDNP)
Harangozó Gábor István (MSZP)
Magyar Zoltán (Jobbik)

A Mezőgazdasági bizottság részéről megjelent

Farkas Sándor (Fidesz)
Font Sándor (Fidesz)
Horváth István (Fidesz)
Kónya Péter (független)

Az országgyűlési képviselők részéről megjelent

Gógös Zoltán (MSZP)

A Mezőgazdasági bizottság titkársága részéről

Horváth Zoltánné főtanácsadó

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter
Dr. Bitay Márton Örs államtitkár (Földművelésügyi és
Vidékfejlesztési Minisztérium)
Dr. Kovács Zoltán államtitkár (Miniszterelnökség)

Megjelentek

Győri Csaba László (Miniszterelnökség)
Kis Miklós Zsolt államtitkár (Miniszterelnökség)
Dr. Nagy János főosztályvezető (Földművelésügyi
Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 2 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatkéesség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. LEGÉNY ZSOLT (MSZP), az albizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, tisztelt hölgyeim és uraim! Illó tisztelettel köszöntök mindenkit a Mezőgazdasági bizottság Ellenőrző albizottságának mai ülésén! A legesleges feladatunk az, hogy megállapítsuk az ülés határozatkéességét avagy -képtelenségét, és örömmel állapítom meg, hogy végre egy határozatképes mezőgazdasági bizottsági ellenőrző albizottsági ülést tudunk tartani, hiszen most kormánypárti képviselőtársaim is megtisztelték az ülést a jelenlétükkel az általam egyébként önkényesen előre megjelölt időpontban - hogy rögtön megadjam a politikai felütését a dolgoknak. Illó tisztelettel köszöntöm természetesen megjelent vendégeinket is!

Legelőször engedjék meg, hogy a napirendről hárszabályszerűen döntsünk! A napirendi javaslatot az írásban kiküldötteknek megfelelően terjesztem majd elő. Egy érdemi napirendi pontunk lenne, ez a beszámoló a Nemzeti Földalapba tartozó, 3 hektár térmértéket meghaladó földrészletek árverés útján történő értékesítésének eredményeiről szólna. Szeretném kérdezni a bizottság tagjait, hogy más napirendi pontra van-e javaslat. *(Senki nem jelentkezik.)* Ilyet nem látok, akkor tehát az előbb felolvasott napirendi pontot teszem fel szavazásra. Aki elfogadja, kérem, kézfelemeléssel jelezze. *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy egyhangú.

Beszámoló a Nemzeti Földalapba tartozó, 3 hektár térmértéket meghaladó földrészletek árverés útján történő értékesítésének eredményeiről

Megnyitom tehát a napirendi pont tárgyalását, és illó tisztelettel köszöntöm meghívott vendégeinket. Az írásban kiküldötteknek megfelelően Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter urat és Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter urat kértük meghívott előadónak. Lázár János miniszter úr most jelezte, hogy dugóban áll, és egy picit késik, de természetesen érkezik. Fazekas Sándor miniszter urat nagy tisztelettel köszöntjük az ülésünkön. Arról tájékoztattak még, hogy a mai ülésen részt vesz egyébként a Miniszterelnökség részéről Győri Csaba László, szintén a Miniszterelnökség részéről Kovács Zoltán államtitkár úr és Palich Etelka helyettes államtitkár asszony, valamint szintén a Miniszterelnökség részéről Kis Miklós Zsolt államtitkár úr, illetőleg a Földművelésügyi Minisztérium részéről Nagy János főosztályvezető és dr. Zsákos-Szóke Melinda osztályvezető asszony. Illetőleg - bocsánat! - nem jelezték írásban, de láttam kint, és biztosan itt van a teremben Bitay Márton Örs államtitkár úr *(Dr. Bitay Márton Örs: Jó napot kívánok!)*, köszöntöm az államtitkár urat is! Úgyhogy meghívott vendégeinket köszöntöm, és természetesen mindenkit, aki érdeklődik az ülésünk iránt.

A napirendi pont tárgyalását akkor tehát megnyitnám, és az előterjesztő nevében a beszámoló elhangzására megadnám a szót Fazekas Sándor földművelésügyi miniszter úrnak, aztán majd ha megérkezik Lázár miniszter úr, akkor természetesen neki is. Köszönöm.

Parancsoljon, miniszter úr!

Dr. Fazekas Sándor tájékoztatója

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Jelenlévők! Szeretettel köszöntök mindenkit! Köszönöm a lehetőséget, hogy beszámolhatok a Nemzeti Földalapba tartozó, 3 hektár térmértéket meghaladó földrészletek árverés útján történő értékesítéséről. Hozzá szeretném tenni azt, hogy kicsit bővebben tekintek erre a programra, néhány gondolat erejéig a 3 hektár alatti földeket is szeretném érinteni, hiszen így kerek a kép.

Tisztelt Bizottság! Az állami földértékesítési program, a Földet a Gazdáknak program 2015. november 16-án kezdődött egy többhónapos előkészítő munkát követően, és ma elmondhatjuk azt, hogy összességében több mint 10 ezer földműves bővíthette a gazdaságát, egészen pontosan 10 500 - ez mindenképpen egy jelentős eredmény. Jelentősen erősödött a gazdatársadalom ennek a programnak köszönhetően, hiszen minden tizedik magyar földműves tudott földet venni. Ez lehetővé teszi azt, hogy ne bérlők legyenek, hanem tulajdonosok, hogy hosszabb távra tudjanak tervezni, lehetővé teszi azt, hogy a gazdaságukat fejlesszék, a gyakran beékelődött kisebb-nagyobb állami parcellák a tulajdonukba kerülnek, és így nem akadályozzák a fejlesztéseket, a föld hasznos, szakszerű megművelését. A célunk az, hogy a magyar gazdatársadalom erősödjön, az agárközéposztály további lehetőségekhez jutott ezáltal, és az is elmondható, hogy a legszélesebb körű nyilvánosság mellett, árveréseken zajlott a földértékesítés, így nem lehet kérdés, hogy ez egy átgondolt, tiszta és a gazdák érdekében zajló program.

Tisztelt Bizottság! Elmondhatjuk azt, hogy az árveréseken a kikiáltási ár fölött, kevesebb esetben a kikiáltási áron keltek el az ingatlanok, jelentős volt az érdeklődés, de maradt is földterület - ez mutatja azt, hogy azok a félelmek és vádak nem igazolódtak be, hogy itt valamiféle irányított adásvételről van szó. Bárki, aki földműves, az vásárolhatott vagy vásárolhatott volna földet, hogyha erre szüksége van. A megfelelő hitelkonstrukció segítette, illetve a jogi segítségnyújtás is segítette a földértékesítést. A kormányhivatalok, a Nemzeti Földalap, illetve a két minisztérium eredményesen dolgozott ezen a rendkívül fontos területen. A méreteket mutatja az, hogy 19 ezer birtoktest talált gazdára, a szerződéskötések az első ütemnél már gyakorlatilag lezajlottak, a második ütemnél pedig hamarosan megkezdődnek. Átlátható, jól nyomon követhető földértékesítés zajlott tehát.

Néhány számadatot szeretnék elmondani. Az összes árverésre meghirdetett terület 235 ezer hektár, ebből 2015-ben 200 ezer hektárt, '16-ban plusz 35 ezer hektárt hirdettünk meg, a tavalyról megmaradt 80 ezer hektár újra meghirdetésre került, tehát így 2015-ben összesen 115 ezer hektár volt, ami értékesítésre lett bocsátva. Nyilván hogyha a magyar földadatokat nézzük, akkor 5,5 millió hektár termőföld, ebből 800 ezer az, amit az NFA közvetlenül kezel, ez tehát mindenképpen egy jelentős program, nem volt hozzáfogható program korábban, de azért hogyha a magyar földterületekhez viszonyítjuk, akkor látszik az, hogy azért magántulajdonú földek lényegesen nagyobb mennyiségben állnak rendelkezésre. A területekből, tehát a 235 ezer hektárból 166 ezer hektár kelt el, ez a meghirdetett földek 70 százaléka, ez mutatja azt, hogy van érdeklődés, de nagyobb a kínálat, tehát aki akart volna, az tudott volna még vásárolni.

A vevők: ahogy említettem, az összes vevő 10 500 fő, ebből a 3 hektár alatti kategóriában 4700 terület kelt el, átlagosan 1,4 hektár méretűek ezek a

földek. Árverési nyertesek 4226-an vannak, itt 40 hektár per fő az átlag. 2015-ben mintegy 3 ezer fő, 2016-ban 1300 fő az, aki földet vásárolt. Összesen a vevők 35 százaléka, tehát 1482 fő 40 év alatti fiatal gazda.

Az állami bevétel mintegy 240 milliárd forint, ez az év második felében realizálódik. Ez azért is fontos, mert a földek általában a helyben szokásos, korábban kialakult ár fölött keltek kell. Itt volt földértékbecslés, ehhez képest 10-15 százalékos emelt kikiáltási ár volt, és aztán nyilván licitalapon lett végleges eredmény erre figyelemmel.

Tisztelt Bizottság! Az a kérdés, hogy hogyan tovább. Jelenleg a jogi munkálatok zajlanak. Aki hitelt szeretne felvenni, az nyilván a hitelügyintézésen dolgozik, ez a vevői oldal, a Nemzeti Földalap a jogi munkákat végzi, és van még néhány olyan téma, amiről a kormány fog dönteni: mi legyen a megmaradt területekkel, legyen-e újabb üteme, újabb része a programnak, illetve van bizonyos mennyiségű gyümölcsös és halastó, ami értékesítésre vár, illetőleg vannak olyan földek, amelyeknél a jogi helyzetet sikerült tisztázni, és így értékesítésre bocsáthatóak.

Tisztelt Bizottság! Én röviden így gondoltam összefoglalni a programot. Hogyha van kérdés, akkor szívesen válaszolok. Azt hiszem, hogy kevés ismeretlen része van a programnak, hiszen a közvélemény tájékozott ebben az ügyben, a parlamentben a tisztelt képviselők is jó néhány kérdést feltettek, és mi mindig a lehető legrövidebb időn belül igyekeztünk a legteljesebb tájékoztatást megadni. Köszönöm a figyelmet, hogyha van kérdés, akkor arra válaszolok.

ELNÖK: Köszönjük az előterjesztést, miniszter úr. Most pedig akkor megnyitom a vitát, illetőleg a kérdéseknek adnánk teret. Először a bizottság tagjai, aztán ha valamelyik érdeklődő képviselőtársamnak van még kérdése, akkor természetesen azt is meghallgatjuk. Parancsoljanak, képviselő urak! *(Jelzésre:)* Magyar Zoltán képviselő úr!

Kérdések, válaszok, hozzászólások

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr, és köszönöm kormánypárti képviselőtársainknak, hogy végre egy határozatképes ellenőrző albizottsági ülést tudunk tartani ebben a rendkívül fontos témában, mert az mégiscsak elképesztő volt, hogy gyakorlatilag a földárveréseknek már jócskán túl vagyunk a felén, és most sikerült egy olyan ellenőrző albizottsági ülést összehívunk, amely érdemben meg tudja vitatni az eddig eltelt időszak tapasztalatait.

Azon már túl vagyunk, hogy a kormányt megpróbáljam arról meggyőzni, miért ne adja el az állami földeket, hiszen számtalan érvet felhoztunk, nemzetközi példákat, illetve azt a logikát is megpróbáltuk elmagyarázni, hogy a Jobbiknak miért nem tetszik az, hogy a kormány folytatja azt az MSZP-SZDSZ-kormányok által megkezdett politikát, ami gyakorlatilag a nemzeti vagyonnak a teljes kiárusítását tűzte ki célul; látom, hogy ebben nem térnek el az eredeti iránytól, és folytatják az elmúlt 25 év megszokott politikáját. És azon is túl vagyunk már, hogy azt ecseteljem, miért tartom rendkívül hibásnak azt a politikát, amikor az első Orbán-kormány a „piszkos 12-t”, majd a Medgyessy-kormány néhány évvel később a 9 állami gazdaságot eladta, és most részben ezeket a földeket is privatizálják, hiszen látom, hogy ebben sem fogunk egyetérteni, és önök helyesnek tartják ezt az utat, hogy az állam gyakorlatilag feléli minden vagyonát. Arról azonban

részletesebben beszélni kell ezen albizottsági ülésen, hogy milyen arányok keletkeztek abból az időszakból, ami mögöttünk van, azaz mik a tapasztalatai a földprivatizációnak.

A miniszter úr nagyon cselesen, ahogy a parlamentben is, folyamatosan úgy csúri-csavarja a statisztikákat, hogy az a kormányzati kommunikáció számára megfelelő legyen, azonban ha lehántjuk ezek mögül a számok mögül a kis, diribdarab területeket, és valóban az értékes, nagyobb földterületekre koncentrálunk, amelyeket meg kellett volna őrizni a jövő generációk számára nemzeti tulajdonban, akkor már egészen más képet kapunk.

Én több dolgot teljesen elfogadhatatlannak tartok az elmúlt fél év tapasztalatai alapján. Az egyik az, hogy folyamatosan azt halljuk a parlamentben is, meg a sajtóban is, hogy a helyben élő családi gazdálkodók fogják majd ezeket a földeket megkapni. Konkrétan a szerencsésebb megyékben a nyertesek 30 százaléka volt valóban helyben élő, de a szélsőségesebb esetekben ez akár 20 százalék alá is tudott menni, megyei szinten mondom, tehát elképesztő arányok vannak. Én nem tudom, hogy miért jó és kinek jó az, vagy miért szolgálná az a magyar vidék érdekét, hogy több megyében budapestiek a legnagyobb földterületek nyertesei, és itt nemcsak a sokat emlegetett Fejér megyét tudom példaként felhozni, jó néhány ilyen megyénk van. Az átlagtávolság a nyertes és a földterület között 60-70 kilométer jó néhány megye esetében, gondoljuk végig, hogy mennyire életszerű onnan egy gazdálkodás!

Szintén kilóg a lóláb, amikor azt mondjuk, hogy a nyerteseknek több mint a fele hölgy volt. Én nagyon örülök, hogyha a nők aránya a magyar mezőgazdaságban növekszik (*Közbeszólások.*), én ezt abszolút támogatnám, és egy pozitív iránynak gondolom, de azért mégiscsak gyanús, hogy a földműveseknek körülbelül a 10 százaléka - de a miniszter úr biztos jobban tudja ezt az arányt - nő, a nyerteseknek meg az 50 százaléka. (*Közbeszólások.*) Azért ezen gondolkodjunk el, képviselőtársaim, hogy mi lehet itt a háttérben! (*Közbeszólások.*) És ezeknek a nyerteseknek a jelentős része egyébként frissen szerzett aranykalászos gazdálkodó.

Szintén elképesztőnek tartom a külföldiekkel kapcsolatos kommunikációt. Sokszor elhangzott, hogy amíg a Fidesz van kormányon, és Orbán Viktor a miniszterelnök, addig külföldiek Magyarországon termőföldet nem fognak venni, bármit döntsenek Brüsszelben - azt hiszem, így hangzott az ígéret. Ehhez képest több megyében külföldiek a legnagyobb nyertesek, konkrétan Vas, Somogy megyében..., Győr-Moson-Sopron megyében is nagy területeket, de az első két megyében a legnagyobb területeket külföldiek vásárolták meg. Tudom én persze, hogy elintézték azt, hogy egyébként földművesnek számítanak ma Magyarországon, de higgyék el, hogy kőkemény külföldiek, ha nekem nem hisznek, akkor a helyben élőkkel beszéljenek!

Az is egy teljes agyrém egyébként, hogy maguk az önkormányzatok nem vásárolhatnak állami földterületet, nem is értem, hogy ez milyen szándék eredménye lehetett. Körülbelül egy tucat település keresett meg minket az elmúlt időszakban, ahol teljesen logikusan, egyértelműen a település fejlődésének egyetlen módjaként tudták bebizonyítani azt, hogy annak az állami földnek a megszerzése kell ahhoz, hogy vagy ipari parkot vagy egyébként magát a települést lakóingatlanok számára abba az egy irányba tudják észszerűen fejleszteni, és még az ő számukra sem biztosított az állam lehetőséget a földliciteken való részvételre. Hozzáteszem: a legtöbb önkormányzat ezt nem ingyen kérte az államtól, csak annyit szeretett volna

elérni, hogy egyáltalán részt vehessen a liciten mint önkormányzat. Most az történik, hogy majd valamelyik haver vagy valami befektető megvásárolja ezt az állami földet, és aztán az önkormányzatnak nem marad más lehetősége, méregdrágán kénytelen lesz megvásárolni majd attól a befektetőtől, amennyiben erre majd lehetőség nyílik. (*Font Sándor: Mikor? Mikor?!*) Ha nem nyílik rá lehetőség, ha valóban marad a 20 éves moratórium, akkor pedig még rosszabbul jár az önkormányzat, mert semmilyen lehetősége nem lesz arra, hogy továbbfejlessze a települést akár abba az irányba.

A mintagazdaságok témakörére is választ várnék a miniszter úrtól. Azt megértem, hogyha a ménesbirtokok és a hozzájuk szükséges földterületek mintagazdasággá lettek nyilvánítva, ez egy logikus lépés, tényleg legalább azokat ne adjuk el, ugyanakkor azért itt olyan területek is mintagazdasággá lettek minősítve, amelyek kapcsán észszerű választ várnék arra, hogy mégis miért kapták meg ezt a státuszt azon kívül, hogy jó kormányzati kapcsolatokkal rendelkeznek, illetve ha ők megkapták, akkor más, hasonló adottságú területek miért nem kapták meg? Azért erre tényleg kíváncsiak lennénk. Meg arra is, hogy mondjuk a Csányi-birodalom kinek és miben minta ma Magyarországon, mert állítólag kormányzati kommunikációs szempontból a családi gazdaságoknak kellene mintát állítani. Én nem tudom, hogy a több tízezer hektáros, korábban offshore háttérű cégekkel összefogott cégháló kinek és miben minta ma Magyarországon, nem hiszem, hogy ez egy elfogadható érvelés.

Szintén agyrém és elfogadhatatlan a politika közelsége a földárveréseken. Folyamatosan azt hallhatjuk, hogy egyébként a politikai hátszél nem segíthet a földárveréseken, hiszen egy nyílt, átlátható licitről van szó, ehhez képest azt látjuk, hogy lépten-nyomon politikusokba és kormánytagoknak a családtagjaiba ütközünk a zsírosabb falatoknál, ami azért szintén magyarázatra adhat okot. Ez összefügg mindjárt azzal a kérdéssel is, hogy amikor azt mondják, azt kommunikálják, hogy a helyi kisgazdák a nyertesei ennek a földlicitnek, akkor azt tapasztaljuk, hogy nem egy esetben, meg nem egy tucat esetben, hanem több ezer hektár tekintetében több száz hektáros darabokban kínálják ezeket a földterületeket, 3-4-5-600 millió forintot kell letennie egy családi gazdálkodónak azért, hogy meg tudja ezeket a földeket szerezni. Aki ma Magyarországon él, annak egyértelmű, hogy ez elképzelhetetlen, egyetlen családi gazdálkodónak sincsen ekkora pénzeszköze, még úgy sem, hogy egyébként hitelt tud felvenni jelentős mértékben ezekre a területekre. Ki az, aki ma Magyarországon szívesen eladósodna több száz millió forint erejéig?

Ez felveti a következő problémát, amit meg kell említenem, ez pedig a pénzmosásnak az ügye. Mondjuk ki őszintén, hogy ezzel a földprivatizációval, az ilyen mértékű birtoktesteknek a privatizációjával a kormány gyakorlatilag a pénzmosást támogatja, segíti, legalábbis nincs információnk eddig arról, hogy bárki megkérdezte volna mondjuk Mészáros Lőrincet, hogy miként tud 2 milliárd forintot földprivatizációra elkölteni, úgy is, hogy egy része természetesen hitel, hiszen azt is valami alapján vette fel.

Érdekes adatok néhány megyéből - és ezzel zárnám is majd -: 300 hektárnál nagyobb földterületekről beszélek most Fejér megyében, csak azért, hogy felejtjük el végre azokat a statisztikákat, amiket a miniszter úr meg az államtitkár urak folyamatosan hangoztatnak, mert nem az a valóság, az csak a számokkal való trükközés. Tehát Fejér megyében a 300 hektár feletti területek aránya, a földterületet mondom, 43 százalék hektárban, a

300 hektár fölöttieké, ez egy brutális nagy szám, és egyébként ezeknek a földterületeknek a 80 százalékát nem helyben élők nyerték. Ez az arány, azt hiszem, mindennél világosabban mutatja azt, hogy szó nincs arról, hogy ez a privatizáció valóban a családi gazdaságok érdekét szolgálná.

Az az érvelés pedig a kormány részéről, hogy egyébként a gazdák kérték magát a földprivatizációt, megint elég sovány. Én elhiszem azt, hogy ha adott egy gazdálkodó, és azzal kecsegtetik, hogy állami földhöz juthat, ehhez hitelt kap, és tudja növelni a birtokméretét, természetesen azt mondja rá, hogy szeretne földet, miért ne mondaná, ez a logikus lépés a részéről. Viszont egy felelős politikus részéről szerintem az lenne a logikus lépés és döntés, ha azt mondaná, hogy legalább ez a félmillió hektár maradjon meg nemzeti tulajdonban, azért, főként azért, hogy a Fidesz a saját korábbi ígéreteit be tudja tartani, hogy szociális földprogram lehessen Magyarországon, hogy demográfiai földprogram lehessen Magyarországon és hogy az önkormányzatok számára életszerű projektek részére az állam földet tudjon biztosítani. Ez a jövőben így már mind lehetetlenné válik, és itt is nagyon kijön a Fidesznek egyébként a hazugsággyára, a Habony-műveknek ez a fajta kommunikációs trükkje, mert ha valóban őszintén gondolták volna a 2010-es, '10 előtti ígéreteket és a Nemzeti Vidékstratégiában foglaltakat, akkor nem eladni kellett volna a maradék állami földeket, a nemzeti vagyont, hanem éppen gyarapítani, hiszen csak abból következhetett volna az, hogy végre tudják hajtani azt a fordulatot, azt a programot, amire egyébként tényleg nagy szüksége lenne a magyar vidéknek.

Ezekre várnám a miniszter úr őszinte reakcióit, tényleg kérem, hogy próbálja meg ezt most kivételesen őszintén megtenni. Tudom, hogy a parlament falai között nagyobb a nyomás, és komoly elvárás van, hogy a statisztikákkal játsszon és mellébeszéljen, de itt most javarészt olyan képviselők ülnek, akik értenek ehhez a területhez, érdekli őket a valódi tapasztalat és azok a problémák, amelyekkel napi szinten megkeresnek minket a vidék Magyarországaról. Úgyhogy, kérem, próbáljon meg ezekre őszintén reagálni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Van-e további, képviselőtársaim? *(Jelzésre:)* Kormánypárti részről nem látok jelentkezést, az ellenzéki oldalról Harangozó Gábor képviselő úrnak adom meg a szót.

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagy tisztelettel köszöntöm a megjelenteket, és nagyon örülök neki, hogy végre sikerült ezt az ellenőrző albizottsági ülést így tető alá hozni. Az elején azért azt szeretném leszögezni, hogy annak idején, amikor kezdeményeztük az albizottság összehívását - ez még a januári szünetben volt -, akkor annak, hogy akkor kezdeményeztük, az volt az oka, hogy akkor zárult le az első földlicit, előkészítés alatt volt a második, és az első lezárása után Lázár János a beszámolója, parlamenti bizottsági beszámolója kapcsán arról tájékoztatott minket, hogy a kormányzat áttekinti, mennyire volt sikeres az első földlicit, hogy mennyi föld maradt, hogy azok közül mennyire van valójában jelentkező, mennyire indokolt ezeknek a földeknek a további értékesítése, illetve esetleg mennyire lehet indokolt ezeknek a földeknek a más módon való hasznosítása, esetleg földbérlet, szociális földprogram vagy egyéb más célok kapcsán mennyi földet lehet ezekből a korábban meghirdetett földekből visszatartani. Mi ezért kértük akkor, hogy jöjjenek el hozzánk, és számoljanak be arról, hogy

mire jutottak ezen vizsgálatok kapcsán, hogy ha meg akarják hirdetni újabb körre a földeket, akkor annak mi az indoka, hogy mennyi kereslet van, hogy valójában kik vették meg a földet, hogy ami célokat önök kihirdettek, azon célokat mennyire tudta szolgálni ez a földeladás, és ezzel kapcsolatban vártunk volna a második kör meghirdetése előtt egy beszámolót, hogy tudjunk róla itt is még a földek meghirdetése előtt legalább tájékozódni. Mindegy, nem mennék bele a részletekbe, ez az elnök úrnak a dolga, hogyha akar erről beszélni, akkor elmondja, hogy hány körös egyeztetés során nem sikerült végül időpontot találni, és most, hogy végre le tudunk ülni, most gyakorlatilag a miniszter úr arról tájékoztatót, hogy már 1500 új földértékesítés valósult meg azóta.

Na, de valójában milyen célokat szolgálnak tényleg ezek a földértékesítések, miniszter úr? Nem véletlenül kértük azt, hogy a 3 hektár fölötti földekről számoljon be nekünk. Amit ön itt előadott, az egyszerűen az elkenése, az elmosása a valóságnak. Arra lennének kíváncsiak, hogy önök meghirdettek célokat, hogy kiket szeretnének Magyarországon a mezőgazdaságban előnyben részesíteni, önök azt mondták, hogy helyben lakó családi gazdálkodókat szeretnének előnyben részesíteni, önök azt mondták, hogy azt akarják elérni, hogy a falvakban ezeknek a családoknak legyen miből megélniük, és ezért őket akarják segíteni abban, hogy földhöz jussanak, ehhez jön hozzá a támogatás, és ehhez fogják majd a feltételeket szabni. Ahogy képviselőtársam elmondta a statisztikákat, minden kijött ebből, miniszter úr, csak ez nem. Pont a helyben lakó családi gazdálkodók nem jutottak földhöz.

Az én választókerületemben, Somogy megyében például a bábonymegyeri gazdák azzal kerestek meg, hogy korábban szerettek volna földet bérelni, a földbérletben minden földbérletet a helyi önkormányzati képviselő, helyi oligarcha kapott meg gyakorlatilag, és most, amikor a földek értékesítésre kerültek, akkor azt a kicsi földet is, amin eddig gazdálkodtak, eladta alóluk az állam, ráadásul úgy, hogy egy korábbi kárpótlás még a '90-es években született kárpótlási döntések alapján, tulajdonképpen dolgozói részvények alapján ezt a földet nekik kellett volna megkapniuk, ezt gyakorlatilag jogilag lezongorázták, de az akkori állami gazdaság nem igazolta le, tehát rajtuk kívül álló okokból nem lett a földhivatalnál bejegyezve ez a terület, amit ők jeleztek. Én a miniszter úrhoz is fordultam kérdéssel, hogy tisztázzuk ezt a helyzetet, hogy miért nem kapták meg ezek a helyi emberek ezt a földet, hogy ott gazdálkodni tudjanak, és a miniszter úr arról tájékoztatót, hogy tulajdonképpen ők nem tehetnek róla, hogy nem kapták meg, mert nem is lettek kiértékelve arról, hogy a földhivatalnál nem jegyezték be ezt a földet, de hát most már nem tudnak mit tenni, ezért erre a földre az állam ráteszi a kezét, és kihirdették licitre, és eladták az egyik helyi nagygazdálkodónak. Nemhogy nem juttatják földhöz ezeket az embereket, hanem még azt a kicsit is elveszik, amin gazdálkodni tudnak, számos más esetet is lehet mondani, hogy egyszerűen elveszik előlük a megélhetés lehetőségét. És ha körülnézünk, mindenhol azt látjuk jellemzően, hogy azok az emberek tudnak ilyen feltételekkel földet venni, akik megfelelően tőkeerősek, megfelelően nagy vállalkozásokat tudnak működtetni, helyi nagygazdálkodók, politikai potentátok, akik ide teszik be az igen kérdőjeles, hogy honnan szerzett pénzüket, és külföldi tulajdonosok, akik megfelelően tőkeerősek, hogy ezeket a földeket megvegyék.

Ha a külföldi tulajdonosokat nézzük - és akkor egy másik somogyi példát is hadd említsek meg itt, hogyha már lehetőség van rá, hogy beszéljünk

ezekekről a kérdésekről -, Somogyban, Dél-Somogyban a belga licitnyertes úgy vásárolta meg a földet fél áron, hogy néhány évvel ezelőtt, amikor ő akarta ugyanezeket a földeket megvenni, akkor a helyi felháborodás miatt az állam belépett vevőként, és megvette ezeket a földeket több mint 120 millió forintért, most pedig 70 millió forintért adták el a liciten. Ez ráadásul hűtlen kezelés is, miniszter úr. Az egész programjuk, hogyha tényleg végignéznénk, hogy milyen visszaélések voltak, hogy mennyire nem azt a célt szolgálja, amit önök meghirdettek, akkor nem lett volna szabad meghirdetni a második kört, akkor világossá vált volna, hogy ebből vissza kell lépni.

És akkor még egy dolgot hadd tegyek ide! Önök közben, amit képviselőtársam is megemlített már, meghirdetik, hogy kik azok, akikre nem vonatkoznak a földtörvény előírásai, kik azok, akik lényegesen nagyobb földön gazdálkodhatnak, persze nem úgy, ahogy ezt bevállalták; ugye arról volt szó, amikor a földtörvényt elfogadták, hogy be fogják nyújtani a parlament elé kétharmados, sarkalatos törvényként az üzemgazdasági törvényt és az integrációs törvényt is, amelyben majd az üzemméreteket is megfelelő módon szabályozni fogják, és gyakorlatilag a földtörvény alóli kivételeket is, az integrációkat is szabályozni fogják. Annak idején arról volt szó, arról tájékoztattak itt minket, hogy abban gondolkodnak, hogy majd régióként lesz egy nagy integrátor, hogy majd hét integrátor lesz, és majd ez a hét integrátor fogja megteremteni azt a működőképes modellt, amiben a kicsik megfelelő integrátori együttműködésben életképesen fognak tudni működni, mert azzal legyünk tisztában, hogy Magyarországon száz éven keresztül a mezőgazdaság sikere a versenyképes nagygazdaságok és a kisgazdaságok együttműködésén alapult. Önök erre meghirdették, hogy nem, ennek itt véget vetünk, szétverjük a nagyokat, mert a kicsi családi gazdaságoknak kell működni - amint látjuk, nem ezt szolgálja sem a földtörvény, se a földárverés - , és közben meghirdetik, hogy nem csinálják meg az integrátori törvényt, hanem meghirdetik Csányi Sándort és érdekeltségeit az integrátornak, a lovasokat kivéve, és ráadásul Lázár János arról tájékoztat minket ezen a bizonyos miniszteri meghallgatáson, hogy mindezt azért teszik, mert az a haza érdeke, hogy az olyan integrációk, amilyen Csányi Sándor integrációja, egyben maradjanak, megfelelő hatékonysággal tudjanak működni, és így munkahelyeket tudjanak teremteni és versenyképes helyzetben tudják tartani a magyar mezőgazdaságot.

Akkor döntsék el, hogy mi az igaz, döntsék el, hogy mit akarnak csinálni, és mondják ki; de ne hazudozzanak itt egyfolytában a magyar közvéleménynek! Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. *(Jelzésre:)* Pócs képviselő úr!

PÓCS JÁNOS (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Miniszter úr, eredetileg nem szerettem volna ehhez a vitanaphoz hozzászólni, egy dolog miatt... *(Magyar Zoltán: De mégis!)* Egy dolog miatt: a felszólalók elmondott vádjai alapján kénytelen vagyok, és én tisztelettel mindössze csak arra szeretném kérni a miniszter urat, tisztelettel arra hívnám fel a figyelmét, hogy attól, hogy az ellenzéki média vagy az ellenzéki képviselők egy dolgot sokszor elmondanak, és azt is egyre hangosabban, attól még ne higgye, miniszter úr, hogy a vidéken élő gazdálkodóknak ez a véleménye. A vidéken élő földműveseknek és a gazdálkodóknak pontosan elégük van abból, hogy a Jobbik szempontjából mindenki, aki nem jobbikos, lehet az politikus,

vállalkozó, gazdálkodó, az bűnös és őszertük börtönben a helye, a mai napon pedig azt is megtudtuk, hogy milyen a szegregáció Jobbik-módra: ha valaki nő, akkor az különösen bűnös. *(Harangozó Gábor István: Szegregáció! - Derűtség az ellenzéki képviselők soraiban.)*

Kedves Miniszter Úr! A vidéken élő földműveseknek és gazdáknak az a véleményük, hogy tisztelettel és köszönettel tartoznak, hogy végre van egy olyan kormány, van egy olyan tárca, amely a munka és a megélhetés lehetőségét vidéken biztosítja azoknak az embereknek, akik pártpolitikától függetlenül egy nyílt árverésen bárki bárhol elindulhatott, és azt a földet, amin kérges kézzel dolgoznak, azt igen kiemelt áron - igen kiemelt áron! - meg tudták vásárolni. *(Magyar Zoltán: Az!)*

Tisztelt Képviselőtársaim! Ha önök nem a napi politikának élnének, hanem hosszú távon gondolkodnának, akkor látniuk kellene, hogy Magyarországon és Európában már alig van valaki, aki a földművelést föl vállalja, alig van valaki. Ha most valaki ezt felvállalja, és olyan szinten felvállalja, hogy esetleg a családjának, az utódjának szeretne egy gazdaságot átadni, az az önök szemében bűnös és bűnöző. Ezt a földművesek nevében szeretném tisztelettel kikérni.

Az elhangzottakkal kapcsolatban mindössze még annyit szeretnék elmondani Harangozó képviselő úrnak, hogy ha valakinek, akkor az MSZP országgyűlési képviselőjének ennél a napirendi pontnál igazán kár volt megszólalnia. Tisztelt képviselő úr, ne felejtse el - csak egy példát engedjen meg kiragadni az önök kormányzása idejéből! -, amikor Lajtos István, az úgynevezett nagyiváni Döbrögi a piaci ár egyharmadáért 2200 hektárt kapott önöktől, úgy, hogy 370 ezer forintos állami támogatásra tett szert. *(Gőgös Zoltán: De vett? Vett tőlünk?)* Ezt a rendszert számolja fel a mostani döntés. Köszönöm szépen, elnök úr, köszönöm, miniszter úr. *(Harangozó Gábor István: Mészáros, L. Simon, Gyórfy, soroljam?)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. *(Jelzésre:)* Amennyiben a bizottság tagjai közül más nem jelentkezik szólásra, akkor megadnám a szót a jelen lévő nem bizottsági tag képviselőtársaink közül Gőgös Zoltánnak. *(Közbeszólások.)*

GŐGÖS ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm szépen. Néhány konkrét kérdésem lenne a miniszter úrhoz. Először csak egy rövid reakció Pócs képviselő úrnak. Nem értem az érvelését, mert ha földéhség van, akkor nyilván van bőven földműves, de ha meg alig lehet találni, akkor végképp nem értem, de ezt majd nyilván tisztázzák. Meg azért van egy olyan véleményem, hogy azok a földvásárlók főleg, akik nagyon nagy földterületeket vásároltak meg, azok maguk nem fognak földet művelni, ez az illúzió ne legyen! Nyilván ők jól meg fogják tudni majd fizetni azokat a szakembereket, remélem, akik ehhez értenek, és nem állnak neki gázszerelőként kontárkodni, mert abból nagyon nagy baj lesz, még akkor sem, hogyha helybe vitték hozzájuk az aranykalászos képzést.

Én azt szeretném megkérdezni a miniszter úrtól, hogy most, miután lement a licitek egy része, valóban kivizsgálják-e azokat az igazolásokat, amelyeket a helyben lakásról kiállítottak, ugyanis itt nagyon sok problémát lehetett látni ilyen gazzal benőtt házakkal meg lakatlan épületekkel, oda bejelentkezett emberekkel. Én azt szeretném, hogy ha egyszer már felállítanak egy szabályrendszert, azt be is tartanák, és erre, én úgy tudom, tettek is ígéretet bizonyos médiás kérdések alapján, hogy ezt bizony szigorúan veszik,

és aki akármilyen jegyzői igazolással, de úgy szerzett liciten földet, hogy nem valósan ott él, és nem ott tartózkodik, annak nem fogják bejegyezni a földjét. Ezt le kell rendezni addig, mert akkor viszont senki nem hiszi el, hogy ez nem egy irányított dolog lesz, mert onnantól kezdve bárki egy kétnapos tanfolyam után, egy fiktív lakcímmel bejelentkezve földet tudott vásárolni. Ez az egyik.

Valóban felmerül itt - Magyar képviselőtársam már jelezte is, konkrét ügyet is találtunk Debrecen környékén, de van ilyen Mosonmagyaróvár mellett is, Mosonudvariban -, hogy foglalkozott-e valaki a hatósági rendszerek összehangolásával, ugyanis kiállították településeknek a rendezési terveit, ezeket hatósági szakemberek leigazolták, elfogadták, majd utána eladják azokat a földeket, amelyeket érint. Debrecennél sikerült ezt megállítani, ott ráadásul kormányhatározatban lévő földet akartak árverezni, ami kormányhatározat márciusban kijelölt két területet, hogy az ott egy kiemelt fejlesztési övezet lesz, majd utána meg megjelent az árverésen az a föld. Én tehát azt gondolom, hogy ha márciusban... Nem most márciusban, tavaly márciusban, és most lett volna a licit, ha nem akadályozzuk meg. Erre, azt gondolom, egy kicsit nagyobb figyelmet kellett volna fordítani, ha már mindenképpen el akarják adni az utolsó vagyonelemet, amivel - szeretném jelezni - továbbra sem értünk egyet.

A hitelekéről volt itt szó. Tegnap keresett meg egy rendezvényen egy termelő, aki egy öthektáros területet akart venni, kapott egy előzetes hitelajánlatot, majd miután utána azt konkretizálni szeretne volna, mondták neki, hogy miután nagyon magasra ment az ár, innentől kezdve nem elég fedezetnek a föld, hanem még adjon be száz százalékos ingatlanfedezetet. Nem tudom, hogy mondjuk egy 1,3 milliárdos vásárlásnál hárman hogy adnak még száz százalékos ingatlanfedezetet, azért már rengeteg... Tehát egyenlők-e ezek a szereplők? Tehát van, akinek a bank, azért, mert szólnak neki, ad hitelt, másnak meg, főleg ha kisebb a terület, nem fog adni hitelt, mert azt mondja, hogy olyan magas lett abban a térségben a föld ára, hogy már nem fedezet a föld ára, még akkor sem, hogyha az államnak visszavásárlási joga van. Ez egy konkrét ügy: 20 százalék önrészt kell fizetni, meg még plusz száz százalékos ingatlanfedezetet a maradékra. Még egyszer mondom: nem nagy összegről van szó, és nem nagy területről van szó, de nem adnának neki hitelt. Ezt tisztázni kell a bankokkal, hogy akkor most mindenki kap hitelt, vagy nem kap hitelt, és akkor mi van ilyenkor, ha valaki mégis licitált, visszakapja-e a bánatpénzt például, hogyha utána meg nem tud hitelt szerezni, mert ugyanis itt mondta minden állami vezető, hogy nyugodtan licitáljon, mert lesz hitel, a bankok meg nem egészen így gondolják. Nem lenne baj, hogyha ezt tisztáznák. Ez a másik.

Azt is meg kell hogy kérdezzem, hogy bármilyen szinten van-e tervezés, hogy a 300 hektáros limit vagy birtokmaximum változzon, ugyanis itt emberek - és konkretizálom -, például Mészáros Lőrinc a 400 hektáros után még licitált. Tehát most emberek vagy örültek, akik tudják, hogy kidobnivaló pénzüik van, vagy pedig valami olyat tudnak, hogy nem ennyi lesz a maximális méret. Én tudom, hogy ez majd akkor derül ki, amikor bejegyzésre kerül, de hogyha valaki ennyi... Most nem tudok mást mondani, nem lehet ennyire ostoba, hogy úgy licitál, hogy pontosan tudja, hogy már messze túllicitálta magát familiástól, mindenestől, de azért még mindig licitál, konkrétan most például arra a szomszéd birtokra, ahol állítólag az Orbánék kuttyája is védi a területet. Tehát ez már messze, nem 300-nál, már 400 hektárnál is túl volt, és mégis, mégis megmondta... *(Pócs János közbeszól.)* Így mindenki érti

legalább. *(Pócs János: Ez egy nyomós érv!)* Nem, nem az a nyomós érv, hanem az, hogy valaki nem lehet annyira felelőtlen..., nem felelőtlen, csak saját magához, persze akinek kidobnivaló pénze van, de ugyanígy kidobálhatná azt a Dunába is, tehát hogyha végül is nem fogja visszakapni a pénzt. *(Pócs János: A te kutyád hol van?)*

Azt szeretném még kérdezni... Az enyém elpusztult sajnos. Azt szeretném még kérdezni, hogy hogyan rendezik le Mezőhegyesen azt, hogy a licitnyertesek nem vásárolhatják meg a földet, ugyanis ez jogilag, a polgári jog szerint nem elképzelhető. Mit terveznek ebben az ügyben? Ugyanis bejelentették azt, hogy nem kötnek velük szerződést. Mi van azzal, aki azt mondja, hogy márpedig ő ragaszkodik ahhoz, hogy ő nyert? Mi van akkor? Mert ugyanis jóhiszeműen megszerzett, liciten megszerzett vagyontárgyat egyoldalúan nem lehet elvenni senkitől. Mibe kerül ez majd az adófizetőknek, hogyha mondjuk ebben megegyezési kényszer lesz? Hogy miért nem előre gondolkodtak, ezzel ezt szeretném mondani, de ezt nyilván majd Lázár miniszter úrtól is megkérdezném, meg azt is - de itt van a kormánybiztos úr -, hogy hogyan is áll ez az ügy, mert vetni kell, én úgy tudom, úgy vetnek, mint hogyha minden maradna a régiben, de jó lenne most már azért, hogyha főleg a dolgozók, akiknek egyébként a képviselőit köszöntöm, legalább valamit tudnának arról, hogy mi lesz velük. Mert az rendben van, hogy lesz egy 8 ezer hektáros birtok, amit éppen most vertek szét, most csinálnak egy újat, ezzel alapvetően csak egy probléma van: hogy a jogutódlás hogy lesz, főleg azoknál, akik 30-40 vagy több éve vagy több évtizede annál a cégnél dolgoznak. Mi lesz a dolgozói kollektív szerződésekkel? Ezeket mindet tudni kell, mert itt emberekről van szó, itt nem arról van szó, hogy most egy menedzsment hogy jár jól, vagy nem, ha nem jár jól, az sem olyan nagy tragédia, ezt világosan elmondtuk máskor is, itt viszont a dolgozóknak a helyzetét szerintem egyértelműen tisztázni kell.

És akkor lenne még egy kérdésem. Cegléd, 0921, 41 hektáros tábla, március 1-jén..., a korábbi liciten, bocsánat, nem március 1-jén, hanem az előző liciten meghirdették 80 917 forintért, tehát az első körben, most a mellette lévő táblát pedig, ami 51 hektár, valamilyen oknál fogva 35 500-ért. Na most ez, akárhogy is számolom, kevesebb, mint fél ár. Mi indokolta egymás mellett lévő tábláknál, ugyanannál a területnél az 50 százalékos árcsökkenést? Van-e ennek valami konkrét oka, vagy egyszerűen az az oka, hogy mindenképpen el akarják adni a földet, és tesztelték, hogy mondjuk ennyiért el lehet-e adni? De ugyanezt tudom mondani a 0589-es, szintén ceglédi helyrajzi számra, 55 ezer helyett a második körben, szintén a mellette lévő tábla, 24 ezer forintért licitáltak. Nagyon-nagyon kíváncsi lennék rá... *(Font Sándor: Aranykorona-értéket mondasz ilyenkor, ugye?)* Aranykorona-értéket, igen, aranykorona-értéket, de ez akkor is fél ár, akárhogy nézem; most mondhatok hektárt is, csak a hektár nincsen ideírva, hogy hány hektár, pontosabban az itt van, csak annyi, hogy mennyi az értéke, vagy hogy mennyi az aranykoronája, az nincs meg.

Azt szeretném még megkérdezni, hogy itt mondta a miniszter úr a számokat. Százezer termelő vagy földműves van most jelenleg, azért ha ennek a 10 százaléka jut így-úgy, valahogy földhöz, azért az elég elenyésző szám. Én tehát nem tudom, hogy ez eléri-e azt a célt, amivel egy ekkora vagyontömeget mondjuk nagyon szűk körnek kiosztottak. Azért nem megyek bele további részletekbe, mert itt a kollégáim elég alaposan elmondták azt, hogy mi a probléma ezzel az egészszel.

Még egyet szeretnék kérdezni. Megvan-e már az az elkülönített számla, és kinél, és ki fogja kezelni, amire a bevételeket be fogják tenni? Ugyanis nyilván kezdenek majd most már lassan befolyjni a bevételek, és az Alkotmánybíróság döntése értelmében ennek a pénznek a felhasználása csak termőföldvásárlásra fordítható. Milyen terveik vannak ezzel kapcsolatban? Egyáltalán mi értelme volt, amikor ez a dolog eldőlt, tovább erőltetni ezt a földeladást, hiszen, most azt mondom, egyik zsebükből rakják a másikba a pénzt. Az nem válasz a termőföldre, hogy ha ipari parkokat akarnak belőle vásárolni, mint ahogy ezt hallottuk már, ugyanis az nem a termőföldpótlást jelenti.

Én úgy gondolom, miniszter úr, hogy ezek azok az ügyek, amelyek nagyon alaposan el kell hogy gondolkodtassák, el kellett volna hogy gondolkodtassák a kormányzatot, hogy ezt a dolgot folytassa-e, mert én mindent értek, hogy itt persze csak egy liberális meg egy mit tudom én milyen ármánykodás zajlik, de azért a gyakorlat meg azt mutatja, hogy nagyon-nagyon szűk kör az, amely... Most a fiataloknál is nagyon szívesen megnézném, hogy itt mennyik vannak családon belül, mert értem én a fiatalokat, meg szeretjük is nyilván, hogyha belépnek a rendszerbe, meg azért arra is kíváncsi lennék, hogy amikor majd odakerül a sor, a most a tejeválság miatt megszűnő ágazatoknak vagy kapacitásoknak a helyébe lépnek-e majd ezek az új földbirtokosok - énnekem ezzel kapcsolatban vannak kétségeim. Azt hiszem, a tegnapi demonstráció is világosan mutatta, hogy olyan nagyon hátrálni már ebben az ágazatban nem lehet, tehát azért ilyen értelemben is át kellene gondolni ezt a politikát, amit folytatnak, mert azért ennek nem lesz jó vége, főleg a vidéki foglalkoztatásban nem lesz jó vége, de én úgy látom, ez itt nagyjából senkit nem érdekel, és mindig az a válasz, hogy mert ugye mi itt rémeket látunk.

Nézze, miniszter úr, a tejesek még egyelőre nem a minisztérium ellen tüntetnek, hanem valami megfoghatatlan kereskedők ellen, akik ellen persze tüntethetnek, de azok ugyanúgy áfát fognak csalni, ha ekkora lesz a különbség a két szomszédos ország meg Magyarország között. El kellene azon gondolkodni, hogy most szükség van-e arra, hogy legyen Magyarországon tejtermelés meg hozzátartozó 30-40 ezer munkahely, vagy nem. Én úgy gondolom, ez a kérdés, és mindegy, hogy most a minisztérium kiad egy közleményt, hogy egyetért a demonstrálókkal; ha egyetért, akkor oldja meg a problémájukat! Mert az, hogy egyetért, és minden marad a régiben, meg adnak most másfél milliárdos támogatást, az, azt gondolom, semmit nem mond.

Ezekre szeretnék én választ kérni. Lázár miniszter úrnak elég jól beszorult az autója a dugóba, őtőle is szeretnék majd egy személyeset kérdezni, de azt inkább majd hogyha itt lesz személyesen. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. További képviselőtársaim? *(Jelzésre:)* Font Sándor, a nagybizottság, a főbizottság elnöke, parancsoljon, elnök úr!

FONT SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Az elhangzottak kapcsán csak még egyszer meg szeretném említeni, hogy döntő többségében szakmabeliek vagyunk, akik itt ülünk, tehát pontosan tudjuk, hogy az állam által most felkínált, eladásra felkínált földterület a művelhető magyar területeknek mintegy 5 százaléka. Tehát az a vád, amit itt többen, Harangozó

alelnök úr is, Magyar Zoltán alelnök úr is említ, hogy milyen földbirtok-koncentráció történik meg a mostani földeladások kapcsán, az már csak azért is nem lehet igaz, mert ha - tételezzük fel! - egyetlenegy magyar személy vásárolta volna meg az összes eddig felkínált földterületet, az is a teljes megművelhető magyar földterület 3-4 százalékát jelentette volna. Ebből egyértelműen adódik, hogy létezzetelen, hogy valaki egymaga befolyásolja, és koncentrációt hajtsen végre. De nem így történt, a miniszter úr említette, hogy mintegy 4 ezer olyan földművesről tudunk, aki már vásárolt ezekből a felkínált földterületekből.

Az a természetesen jól hangzó, de téves definíció, hogy külföldiek is vásároltak termőföldet, az sajnálatos módon legalább itt a szakmai bizottságon belül ne hangozzék így el, mert Magyar Zoltán is pontosan tudja, hogy földműves minősítésű gazdálkodók vásárolhatnak földterületet. Az más kérdés, hogy az én választókerzetemben, Bács-Kiskun megyében is van olyan, húsz éve itt élő német állampolgár (*Magyar Zoltán: Nem arról beszélek!*), akinek már kettős állampolgársága van, mert házasságot kötött, és őt egyébként pontosan ismerik az ottani gazdák, és tudják róla, hogy német, de azt is, hogy húsz éve itt gazdálkodik (*Magyar Zoltán: Nem róla beszélek, elnök úr.*), és részt is vett az egyes földterületek licitálásában, egyesekén, és természetesen a jogszabályi feltételeknek megfelelően azoknak majd netán bejegyzett tulajdonosa is lehet. Mindazok kapcsán tehát, akiket ilyen értelemben Magyar Zoltán csak külföldinek nevezett, ez önmagában részgazság. Lehet, hogy rendelkezik külföldi állampolgársággal is, csak hogy több mint három éve minimum már itt kell neki laknia, és itt is lakik, ugyanúgy, mint az összes többi gazdálkodó, akinek teljesítenie kell a helyben lakó fogalmát. És egy óriási csúsztatás van itt, pontosan tudjuk természetesen, hogy a helyben lakó fogalma alatt a földforgalmi törvény alapján a 20 kilométeren belülieket értjük, ők pedig, a Jobbik különösen le szereti szűkíteni arra a településre, amelynek a közigazgatási határán belül eladásra kerül az állami föld, ők valamiért ezt akarják érteni helyben lakó alatt, és így kommunikálnak.

Ezek olyan súlyos szakmai csúsztatások, hogy azt kérem, hogy legalább itt, a szakbizottság és az albizottság előtt ne tegyünk ilyeneket. Amikor kimegyünk vagy kimennek sajtótájékoztatót tartani, ott a laikusoknak el lehet kenni ezeket a csúsztatásokat, de nagyon kérem, hogy itt, legalább ezen a szinten ne tegyünk ezt meg. Ezért is merem mondani mind Harangozó Gábornak, mind Magyar Zoltánnak, hogy az őáltaluk egyes nevekhez kapcsolódó földbirtok-koncentráció valami vészhelyzetként való feltüntetésével hagyjanak fel, mert ha netán ez igaz lenne, a 300 hektár meg a 400 hektár, meg nem tudom miket mondanak, akkor is a magyar művelhető földterületnek a tized-tized százalékáról van szó. Ne mondják azt, hogy ezzel itt befolyással fognak rendezni ezek az új földbirtokosok - az ő nyelvhasználatukat mondom -, hiszen semmivel sem fognak különbözni, mint azok a több ezer hektáron gazdálkodó gazdálkodók, bérleti jogviszonyban gazdálkodók, akik egyébként mintegy 140 volt állami gazdaság és tsz privatizálásával kapták meg a művelési jogokat, ez még a Horn-kormány időszakára datálható vissza.

Tisztázzuk tehát, hogy vannak nagyüzemi gazdálkodók, Harangozó Gábor újra hitet is tett mellettük, én tudom, az MSZP mindig is a tsz-alapú tőkés nagybirtokrendszer pártján volt (*Pócs János: Így van!*), most is elmondta, hogy igen, ezek lesznek az integrátorok, csak ezek lehetnének,

ellenben majd figyeljük meg, legyünk szívesek, azt a statisztikai adatot (*Gőgös Zoltán közbeszól.*), amelyet mi említettünk, és mondtuk, hogy 5-15 év alatt ennek a jelei meg fognak mutatkozni, hogy jó lenne, ha a földbirtokarányok a 80:20 százalék környékére beállnának, a 80 alatt mi a kisüzemi, középüzemi szintű magángazdálkodókat gondoljuk (*Magyar Zoltán: És az ki?*) a nagyüzemi társas vállalkozói szinthez képest. (*Harangozó Gábor István közbeszól.*) Ismerik a földforgalmi törvényt, pontosan tudják, hogy ennek egy kifutási helyzete van, mert a törvény nem azt írta elő, hogy akinek 1200 hektár fölött van művelés alatt földje, annak azonnal be kell fejeznie a művelést, hanem azt, hogy amikor lejárnak a bérleti viszonyok, akkor kell majd 1200 hektár határ alá esniük, mert ha afölött vannak, újabb bérleti jogviszonyt nem kezdeményezhetnek, ebből adódik, hogy ez egy kifutási időszakkal fog majd teljesülni, de a jelei már most is láthatóak. Ennek az egyik konkrét része, hogy a most meghirdetett állami földek is ezekhez a tulajdonosi körökhöz, magánszemélyekhez fognak kerülni, döntő többségében, 99 százalékban egyébként magyar természetes magánszemélyekhez, akik között abban az 1 százaléknyi esetben megtalálunk olyat is, nem titkoljuk, nem tagadjuk, aki rendelkezik magyar állampolgársággal is, illetve olyan jogviszonnyal, amellyel teljesíti a földműves fogalmát, de ez elenyésző, és ne úgy tüntessük fel, hogy ők lettek most ezeknek az állami földeknek a megvásárlói, mert ez súlyos csúsztatás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, elnök úr. Amennyiben több jelentkezőt nem látok, akkor megköszönve a képviselői kérdéseket én egy nagyon rövid kérdést szeretnék feltenni a miniszter úr és az államtitkár urak felé.

Gőgös képviselőtársam már érintette érintőlegesen - bocsánat, hogy nem teljesen pontosan fejeztem ki magam -, ahogyan említésre került, most már elkezdenek befolylni a bevételek a földértékesítésből, és én is azt szeretném kérdezni, hogy egy elkülönített alszámlára kerülnek-e, vagy hová kerülnek ezek a pénzek. Illetőleg csak földvásárlásra lehet majd fordítani ezt az összeget, mi ennek a garanciája, nem fog-e felolvadni a nagy költségvetésben ez a befolyt összeg? Erre szeretnék választ kapni a miniszter úrtól.

Azt pedig határozottan visszautasítom, amit elnöktársam mondott, hogy a Magyar Szocialista Párt a nagybirtok pártján állna csak. Mi mindig azt mondtuk, hogy kellenek a kis földterületet művelők (*Pócs János: Csicskának kellenének!*), kellenek a közepes földterületen gazdálkodók, és kellenek a nagygazdálkodók is. Szerintünk ez a hármas, ez egységesen tudja a magyar mezőgazdaságot jobb irányba vinni és jobban művelni. Köszönöm szépen.

Átadnám a szót a miniszter úrnak. (*Gőgös Zoltán: És a Csányi miért lett mintagazdaság?*)

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a kérdéseket, igyekszem válaszolni rájuk, próbáltam írni; vannak olyan kérdések, amelyeknél majd jelzem, hogy nem biztos hogy teljesen értettem őket, de igyekszem mindenre válaszolni.

Az egyik kérdés a bizottsági ülés időpontja. Én már nem emlékszem pontosan, de egyszer egy elég rövid határidőt kaptunk, ha jól emlékszem, csütörtökön egy keddi ülésre, és két miniszternek a részvétele volt szükséges - még nekem sem mindig sikerül ilyen rövid idő alatt rendelkezésre állnom. De

nekem meggyőződésem, hogy sem a tárca, sem a bizottság nincsen késésben, mert ezekről a földeladási kérdésekről a vita annak idején az NFA-törvény kapcsán lefolyt, illetve lefolytatható lett volna, hogyha a tisztelt érintett ellenzékiek figyelik azt, ami a parlament előtt van. Ugyanis az értékesítési konstrukció, ami egyébként nem egy új jogintézmény, már több éve, a 2010-es kormányalakulás előtt is megvolt, ez nem egy új dolog, gyakorlatilag változatlan formában van az NFA-törvényben. Tehát, tisztelt ellenzéki képviselők, ami most itt elhangzott, az egy parlamenti vita keretében már megtörtént, már akkor is elmondható lett volna, tehát kicsit későn ébredtek fel azok, akik egyébként meg is szavazták ezt az NFA-törvényt, az ellenzék jó néhány jelen lévő tagja megszavazta. Ez tehát azért hozzátartozik ehhez a dologhoz. Ezért is van néha olyan érzésem, hogy ismétlődnek kérdések, mert ültünk már itt egyébként Lázár úrral, és akkor is voltak hasonló kérdések. Nyilván az ismétlés a tudás anyja, a kérdéseket elismételték, akkor most a válaszok elismétlésére is sor fog kerülni.

Összességében nekem az a meglátásom itt a kérdések és a vélemények kapcsán, hogy ez egy nagyon sikeres program, minden tizedik gazda nyert, a Fidesz-KDNP a gazdák érdekeit képviselve döntött az értékesítés mellett, és látszik is az, hogy a gazdák részéről különösebben elégedetlenség nem fogalmazódott meg. Én azt elhiszem, hogy vannak olyan konkrét ügyek - néhány konkrét ügy hangzott itt el -, amelyek külön odafigyelést igényelnek, de összességében azért itt mégiscsak 10 500-an vettek földet, tehát ehhez képest szerintem a vitás esetek száma csekély, bár ezekre is oda kell figyelni, különösen ha azt nézzük, hogy ilyen program soha nem volt korábban, hogy nincsen olyan program, ahol ne lennének egyébként vitás kérdések.

Egy másik tanulsága ennek a vitának számomra, hogy az ellenzéknek szokás szerint már megint egy jó szava sem volt a magyar gazdákról, a magyar gazdákhöz, itt hallhattunk már mindent, nem akarom ezeket külön elismételni, majd talán a válaszkoránál. Azért szerintem a magyar gazdák nem véletlenül éltek a földvásárlási lehetőséggel, nem csatlakoztak a különböző demonstrációkhoz, nem csatlakoztak a trágyaborogatóshoz és a bojkotthoz, hanem szépen elmentek, és vásároltak. MSZP-sek, jobbkiosok, fideszesek és olyanok is, akik nem elkötelezettek különösebben a politika világában, egyaránt vásároltak, ezt kár tagadni, nevek vannak, adatok vannak arra, hogy az a tétel teljes mértékig igaz, hogy az árverésen teljesen mindegy, kinek milyen a világnézete, milyen a politikai beállítottsága, ott az dönt, hogy ki az, aki elmege, és ki az, aki vásárol, és aki többet fizet, az tudja elvinni a földet. És a föld annyit ér, amennyit adnak egyébként érte, az a helyben kialakult forgalmi ár, amiért az a konkrét földdarab elkel, lehet, hogy az egyik drágábban, a másik pedig olcsóbban - de nyilván erre majd még ki fogok térni.

Magyar Zoltán kérdései. Én azt látom, hogy a Jobbiknak egyáltalán nem tetszett végig a földtörvény sem, az sem, hogy a gazdák földet vásárolnak, tehát mindent elkövettek, de igazából így a szavak szintjén, hogy megakadályozzák, elrettentsék a gazdákat attól, hogy földeket vegyenek.

A helyben élő kategóriája, meg hogy nagyobb területek. Itt már volt erre utalás, többen felvetették, hogy hogyan vettek 300 hektáros vagy annál nagyobb területeket emberek. Nem tudnak venni, mert a 300 hektár a földtulajdon maximuma, tehát ennyit lehet vásárolni. *(Közbeszólás az ellenzéki képviselők sorából.)* Tehát igazából nem világos számomra, hogy miért vetődik fel ez kérdésként.

A másik, hogy csak helyben élő vehet részt a licitáláson, jegyzői igazolás kell, a helybéli, települési jegyző igazolása kell arról, hogy valaki helyben élő. Most én nem tartom kizártnak azt, hogy vannak olyan jegyzők, akik nem jól végezték a munkájukat. Tessék feljelenteni őket, tisztelt képviselő úr, nyugodtan, fel kell jelenteni, megvannak ennek a megfelelő törvényi paraméterei. Nyilván ön sem gondolja komolyan azt, hogy a Nemzeti Földalap, a kormányhivatal vagy a Földművelésügyi Minisztérium az, aki a jegyzőknél büntetőjogi felelősséget meg tud állapítani. Rendőrség, ügyészség, ki tudják vizsgálni azt, hogy volt-e valamilyen szabálytalanság ebben a dologban. Nem tudom, született-e ilyen feljelentés, de gyanítom, hogy azért nem született, mert gyenge lábakon áll az az érvelés, ami itt elhangzott. Tessék feljelenteni azokat, akik a törvényt nem tartják be! Tehát 20 kilométeren belül kell laknia annak, aki a liciten részt akar venni.

Egyébként van itt erre egy garancia, mert nemcsak egy ember vesz részt a liciten, tehát hogyha valahol a helyben lakás mint kifogás felmerült, akkor a licit többi résztvevője nyugodtan jelezheti azt a megfelelő helyen, az árverést lebonyolító kormányhivatalnál, vagy akár feljelentést is tehet, vagy tehetett volna. Én nem tudok arról, hogy lett volna ilyen feljelentés.

Egy másik kifogás, ami tényleg - hogy is mondjam? - szánalmasnak tekinthető, hogy túl sok nő nyert, ez a Jobbiknak a legnagyobb baja. Én üdvözlöm azt, hogy gazdaasszonyok, pályakezdő fiatal gazdászok vásároltak földet, szerintem ez egy nagyon nagy dolog (*Gógös Zoltán: A Mészáros lánya!*), ezt üdvözölni kell, ugyanis akkor kerek a világ, hogyha nemcsak a férfiak, hanem a hölgyek is hozzá tudnak jutni a földhöz. Semmi sem tiltja. Gondolom, hogy ha a Jobbik alkotta volna a törvényt, betett volna valami limitet arra, hogy hány nő nyerhet meg nem nyerhet, és így tovább. Tehát gratulálok a képviselő úrnak ehhez a rendkívül szellemes okfejtéshez!

Külföldiek. Le szeretném szögezni azt, hogy egyetlen külföldi sem vett földet legjobb tudomásom szerint, egy sem. Licitnyertesek lehetnek, de az elővásárlási jogosultak - akik nyilván vagy élnek vagy nem élnek ezzel a jogosítvánnyal - döntenek el azt, hogy ki a végleges vevő. Ez minden licit esetében érvényes. Ez a kérdés tehát még nincsen lezárva. Hozzá tartozik, és nagyon egyetértetek Font Sándor elnök úrral, hogy itt azért egy súlyos csúsztatás van. Önnek ki a külföldi? Arról, aki kettős állampolgár, tehát magyar állampolgársággal is jelentkezik, arról ugye a képviselő úr sem gondolja, hogy nem magyar állampolgár? Énszerintem itt helyesen lett tiszta víz öntve a pohárba. Mondom, nem tudok arról, hogy egyetlen külföldi is vett volna földet.

Önkormányzat nem vehet. Tisztelt képviselő úr, ez egy olyan álprobléma, komolyan mondom, hogy már sokadjára hallhatja a választ. Az önkormányzatoknak nem is kell megvenniük a földet, hogyha valamilyen településfejlesztéshez vagy adott célhoz szükséges neki, hanem tudja igényelni. Az pedig egy teljes valótlanság vagy súlyos tájékozatlanság, hogy önt keresik meg önkormányzatok, amikor úgymond földet akarnak vásárolni, ahelyett, hogy akár Start-munkához a Belügyminisztériumon keresztül, akár a Nemzeti Földalapon keresztül (*Magyar Zoltán: Ezen már túl vannak régen!*) tudnának földet igényelni. Az önkormányzatok részére folyamatosan juttat földeket a magyar állam, heti gyakorisággal. Most hogyha egy önkormányzat nem kéri, hanem arra vár, hogy árverésen vagy valamilyen formában megvegye, az teljességgel érthetetlen, mert a földtörvényben benne vannak azok a jogcímek, hogy ki hogy juthat földhöz, tehát arra egy másik

jogintézmény van. Térítésmentesen tudunk átadni földet az önkormányzatok részére, miért is kellene érte fizetni? Nyilván megfelelő szintű döntéshozatal eredményeként születhetnek ilyen átruházások. Ez tehát teljes mértékig álprobléma.

A mintagazdaságokkal kapcsolatban, legyen szíves, képviselő úr, sorolja már fel, hogy melyik mintagazdaságra gondol, mert kérdezett itt engem, de nem mondott nevet.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Olyan sok nincsen.

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Most rögtön?

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Nem, Magyar Zoltántól kérdezem, hogy melyik mintagazdaságra gondol. Egy felkészült bizottsági tag nyilván fejből tudja.

ELNÖK: (*Magyar Zoltánnak:*) Képviselő úr, akkor röviden szót adok.

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm. Miniszter úr, olyan sok mintagazdaságról még nem döntöttek, tehát azt hittem, hogy egyértelmű. Elmondtam, hogy a Jobbik is támogatja, hogy a ménesbirtokok mintagazdaságokká váljanak, azon kívül talán három terület ha érintett. A Csányi-érdekeltségek, hogyha így eszébe jut esetleg a miniszter úrnak.

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Önnek nem jutott az eszébe, tisztelt képviselő úr, én úgy látom. (*Magyar Zoltán: Többször elmondtam.*) Most nem jutott az eszébe. Tehát nyilván a Bonafarm-csoporthoz tartozó három mintagazdaságra gondolt a képviselő úr. (*Magyar Zoltán: Wow!*) Van egy rendelet, amely szabályozza azt, hogy mely cégek lehetnek mintagazdaságok, abban egyértelmű feltételrendszer van: integrálás, a termékpályáknak az összefogása, a kormánnyal kötött stratégiai együttműködési megállapodás, teljes terméklánc kiépítése, tudományos kutatási tevékenység. Jelenleg egy ilyen mintagazdasági szerződés van a ménesbirtokokon kívül, de ez nem jelenti azt, hogy a jövőben ne lehetne másik.

Egyébként a kormány, személy szerint én is jó néhány alkalommal elmondtam, hogy a kis- és közepes és nagybirtok arányát úgy képzeljük el, hogy 80 százalék a családi gazdaság, a kis- és közepes gazdaság, és 20 százalék a nagygazdaság, és ebbe az irányba haladunk, tehát nincs arról szó, hogy bárki is fel akarná számolni az utolsó nagybirtokokat vagy nagygazdaságokat is Magyarországon. Megvan a maga helye mindegyiknek a magyar mezőgazdasági termelésben. (*Magyar Zoltán: Az biztos, hogy megvan mindegyiknek a helye, azt látom.*)

Politikai hátszélről mondott ön itt dolgokat, nem értettem, hogy milyen kérdés ez, vagy hogy vetődött fel ez egy ilyen árverésen, milyen politikai hátszél.

Több száz hektáros darabok is vannak. Nézze, képviselő úr, 300 hektárnál nagyobb ingatlan nem volt meghirdetve legjobb tudomásom szerint, azt nyilván nem is tudnák megvenni az érintettek, sőt az országban is csak néhány olyan tábla van, tehát a nagyobb táblák is 100-200 hektárosak, ezeknek a mérete is egy családi gazdasági méret gyakorlatilag, 300 hektár a

tulajdoni maximum. A gazdák eldöntik azt, hogy megvegyék-e, vagy se, nem kell helyettük önnek döntenie, vagy nekem. Az árverésnek pontosan az a lényege, hogy ha valakinek megéri, akkor megveszi a földet, hogyha nem éri meg, akkor pedig nem vásárol. Hogyha tud hozzá hitelt vagy saját forrást szerezni, él ezzel a lehetőséggel, hogyha nem, akkor pedig nem.

Az a pénzmosás meg a pénzek tisztára mosása pedig teljességgel értelmetlen. Képviselő úr, itt a Nemzeti Földalappal köt valaki szerződést az eljárásban végig jogászok közreműködésével, közjegyző van az eljárásban, ugye ön sem gondolja azt komolyan, hogy valaki, akinek van egy feketepénze, az önmagát ilyen formában akarja feljelenteni? De hogyha önnek tudomása van olyan dolgról, hogy offshore cég, pénzmosás forog fenn ebben a dologban, akkor tessék nyugodtan feljelentést tenni, és azt a megfelelő állami szervezet ki tudja vizsgálni. De így önmagában dobálózni, az csak annyit jelent, hogy ön a magyar gazdákat azzal gyanúsítja, hogy a pénzüket azzal akarják tisztára mosni, hogy földet vesznek, képviselő úr, ön ezt mondja. Akkor tessék ezzel kiállni, tessék erről egy sajtótájékoztatót tartani, hogy kedves közvélemény, kedves magyar gazdák, a Jobbiknak ez a hivatalos álláspontja! De itt felelőtlenül dobálózni, ezt a magyar gazdatársadalom nevében kikérjük magunknak, és énszerintem Pócs képviselő úrnak az ezzel kapcsolatban elmondott véleménye teljesen helytálló.

Demográfiai földprogram. Tisztelt képviselő úr, énszerintem azért egy jelentős előrelépés az, hogy 1482 40 év alatti fiatal tudott földet venni. Ez illeszkedik ahhoz a fiatalgazda-támogatáshoz is, amit a vidékfejlesztési feladatokat vivő Miniszterelnökség lebonyolít. Ez egy valódi földprogram, ez egy valódi segítség, nekem meggyőződésem.

Harangozó Gábor képviselő úr valami olyan kérdést fogalmazott meg, hogy a helyben lakó gazdálkodókon akarunk-e segíteni. Képviselő úr, már mondtam, minden nyertes helyben lakó családi gazdálkodó vagy pedig helyben lakó gazdálkodó, mindegyik, mindegyik földműves, aki a földművesek jegyzékében nem szerepel, az nem is indulhatott el ezen a liciten, akkor is, hogyha esetleg vannak olyan családok, amelyek önöknek nem tetszenek. De, kérem szépen, a törvény már csak ilyen, hogy mindenkit egyformán mér, és mindenkit egyformán illetnek meg ezek a jogok, akkor is, hogyha önöknek valaki vagy valakik nem tetszenek, esetleg azért, mert fideszesek, vagy oligarchának kiáltják ki, vagy valakinek a rokona vagy a névrokona, és így tovább. Nyilván önöknek sokkal jobb lett volna, hogyha úgy lett volna, ahogy korábban az MSZP-kormány idején, hogy különböző megállapodásokkal, zárt ajtók mögött adtak oda földeket haszonbérletbe, és értékesítettek is. (*Gőgös Zoltán: Nem adtunk el földet, miniszter úr, ne csúsztasson!*) Tévedés, az MSZP-kormány idején volt földértékesítés (*Gőgös Zoltán: Nem adtunk el! - Font Sándor: Nem igaz! - Gőgös Zoltán: Nem adtunk el! - Font Sándor: Nem igaz!*), dátumozott, konkrét eset van a birtokunkban. (*Font Sándor: El fogom mondani!*) Ön esetleg nem emlékszik rá, de majd tájékoztatjuk erről a képviselő urat. (*Gőgös Zoltán: Jó, érdekelne!*) Igen, átadjuk, van ilyen adatunk. (*Gőgös Zoltán: De nem adtunk el 200 ezer hektárt!*)

Bábonymegyer. Sohasem volt a gazdáké, én azt mondom, hogy sajnós. A bábonymegyeri gazdák ügyét többször megvizsgáltuk, ezzel kapcsolatban levelezés is volt. A föld 1959 óta állami tulajdonban volt, tehát nem volt arra lehetőség, hogy azt a valamikori félbemaradt földszerzést a jelenben elismerjük, ugyanis ott a '90-es években volt egy végig nem vitt földtulajdonkiadás, ha jól emlékszem, de akkor ezt nem tudták megcsinálni, és most ott a

telekkönyvi tulajdonos a magyar állam, az a föld tehát sajnos sohasem került a bábonymegyeri gazdák tulajdonába. Erre jogi megoldást nem lehetett találni, a részletes tájékoztatást a bizottság ülését követően, vagy ha kell, írásban is meg tudjuk természetesen tenni.

Belga, föld, ezt nem értettem, hogy egy belga vett földet (*Gőgös Zoltán: Fél áron!*), és ilyen hűtlen kezelés... A nevét tudná mondani a képviselő úr? (*Közbeszólás: Olasz! - Gőgös Zoltán: Olasz volt!*) Ne haragudjon, az a belga, aki olasz...

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Van egy nagy belga földtulajdonos is természetesen Dél-Somogyban, de rosszul mondtam, olasz vásárló volt... (*Zaj.*)

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Képviselő úr... (*Zaj.*)

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim!

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Manuel Rappo.

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Így a jegyzőkönyvvezetés nem fog tudni zajlani. Miniszter úr, értem, hogy vannak olyan dolgok, amelyeket nem tudtunk tisztázni, csak a jegyzőkönyv meg így nem fogja tudni rögzíteni az elhangzottakat.

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Jó, én meg nehezen tudok úgy válaszolni, ha a kérdező nem tud pontosan kérdezni. De én azt javaslom, hogy ha liciten hűtlen kezelés előfordul, tisztelt képviselő úr, ami eléggé érdekes dolog, akkor tegyen feljelentést. (*Gőgös Zoltán: Tettünk! - Harangozó Gábor István: Megvan!*) Van már olyan képviselő, aki megtette egyébként, el is utasították (*Harangozó Gábor István: Nem utasították el, nyomozást indítottak!*), ugyanis a liciten nincsen hűtlen kezelés, mert ott nem az NFA vagy a miniszter állapítja meg az árat, hanem az, aki az árverésen részt vesz. Azt javaslom tehát, hogy alaposabban, a nevekkel és a törvények ismeretében. Azt hiszem, hogy törvényhozóktól, ne haragudjon a tisztelt képviselő úr, egy kicsit nagyobb jogismeret igazán elvárható, különösen akkor, hogyha ilyen harcos lendülettel megy bele ebbe a témába.

Üzemgazdasági...

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Miniszter úr, elrendelték a nyomozást, jó? Nem visszautasították, elrendelték a nyomozást.

ELNÖK: Képviselő úr, így nem tudják a jegyzőkönyvet vezetni.

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Sallai Róbert Benedek tett egy feljelentést, én erről bírok tudomással, ott nincsen nyomozás, már ítélet, illetve határozat is van: elutasították. Természetesen rendelkezésre tudjuk bocsátani, vagy Sallai Róbert Benedektől a szükséges tájékoztatást meg fogja majd erről nyilván kapni. (*Harangozó Gábor István közbeszól.*)

Üzemgazdasági, integrációs törvény és hogy mit ígértünk. Ez a kérdés teljesen értelmetlen számomra, nem volt jól megfogalmazva, tehát azt javaslom, hogy esetleg majd ezt konkretizáljuk. Én olyan dolgokat hallottam itt a képviselő úrtól, amiket én soha nem mondtam például, soha nem ígértem, tehát nem tudom, hogy mire hivatkozik, nem emlékszem ezekre, amikre itt utalt. *(Harangozó Gábor István: Nincs benne az alaptörvényben?)*

Hazai érdek-e Csányi Sándor, s a többi, ilyet sem mondtam. A nagybirtokkal kapcsolatos álláspontom közismert. Tisztelt képviselő úr, az alaptörvényben nem pont úgy van egyébként, ahogy azt ön mondta, tehát ilyen üzemgazdasági törvény..., nem emlékszem pontosan én sem, de ezek a szavak mintha nem így lennének az alaptörvényben. De én nem hiszem, hogy egy alaptörvény önmagában ígéretként felfogható; az szabályokat és lehetőségeket tartalmaz. Az, hogy azzal az Országgyűlés él vagy nem él, vagy a kormány él vagy nem él, az, bármilyen hihetetlen, egy eseti döntés kérdése. *(Harangozó Gábor István: Nem váltjuk ki kormányhatározattal, miniszter úr !)* Tessék? *(Harangozó Gábor István: Kormányhatározattal nem váltjuk ki!)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselőtársaim! Nem egy párbeszédet folytatunk. Van egy bizottsági menetrend, hogy hogyan zajlik ez a vita, úgyhogy legyen szíves mindenki visszatérni a menetrendhez! Köszönöm szépen. *(Harangozó Gábor István: Elnézést, elnök úr!)*

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Köszönöm.

A Pócs János képviselő úr által elmondottakra már utaltam, és azokkal egyetértek, különösen abban, ami még nem került itt alaposabban szóba, az árak dolgában. Itt van a KSH és az OTP Jelzálogbank által közzétett 2014-es ártérkép, ezen jól látszik az, hogy mindenhol 50-60, sőt 120-160 százalékkal magasabb áron keltek el a földek, mint ami egyébként abban az adott megyében, hangsúlyozom, az OTP és a Statisztikai Hivatal által kalkulált földár. Erre hívom fel mindenkinek a figyelmét.

Gógös Zoltán kérdéseire szeretnék rátérni. Nagyon nagy területeket vettek. Tisztelt képviselő úr, ön is tudja, hogy 300 hektár a maximum, tehát ennél nagyobb területet senki nem vett. *(Gógös Zoltán közbeszól.)* Ennél nagyobb területet senki sem vett.

A helyben lakást érintettem. Egyébként azzal egyetértek, hogy ha valahol család történt, azt ki kell vizsgálni.

Rendezési terv, földek értékesítése. Vannak olyan rendezési tervek és döntések, amelyek a földek kijelölését követően születtek, ennek megfelelően volt néhány korrekció, de a képviselő úr sem gondolja komolyan, hogy minden rendezési terv megvalósul, és pontosan abban az ütemben, ahogy abban szerepel. Vannak olyan rendezési tervek, amelyek 10-20-30 éve nem történtek meg, lehet, hogy ad absurdum soha nem épül meg az a beruházás. Emiatt tehát egy földértékesítést énszerintem célszerűtlen lenne leállítani, hiszen nekünk az a célunk, hogy a gazdák minél több földnek a tulajdonosai legyenek, ne a bérlői. Ahhoz képest, hogy itt 19 ezer, ha jól emlékszem, 19 ezer birtoktest mozdult meg, lett eladva, ahhoz képest ez egy elhanyagolható hányad. Én néhány, maximum kéttucatnyi ilyen problémás esettel találkoztam, de azt is hogyha alaposabban megnéztük, akkor kiderült, hogy persze kell majd településfejlesztési célra, intézményterületnek, ipari parknak, s a többi, az ingatlan valamikor, de ha most megnézzük azt, hogy mellette van

még 40 hektár szabadon, vagy 140 hektár, azon is elképzelhetőek a fejlesztések. Ahol pedig nincsen, lehet, hogy más településen kell megvalósítani a fejlesztést. Azért a termőföld védelmének az egyik módja az, hogy hasznosítjuk haszonbérbeadás útján, illetve tulajdonba adással. A tárca tehát most is a lehető legszűkebbre igyekszik szabni azokat a területeket, amelyeket más célra használnak fel, mert vannak barnamezős területek és vannak olyan települések, ahol rendelkezésre áll megfelelő ingatlan.

Eseti hitelüggyel kapcsolatban: én még speciel ilyen ügyet nem hallottam. (*Gógös Zoltán közbeszól.*) Lehet, hogy másik bankot kell keresni, vagy ha esetleg az adatok rendelkezésre állnak, akkor meg tudjuk nézni alaposabban. Nálam hitellel kapcsolatos panasz egy sem volt, tehát nem jutott el hozzám (*Gógös Zoltán: Most jönnek majd!*), pedig az e-mailemen keresztül folyamatosan jönnek jelzések különböző témákban. (*Gógös Zoltán: Most jönnek majd!*) Elképzelhető, hogy lesz majd ilyen gond, akkor azt természetesen megnézzük, hogy mi legyen.

A 300 hektáros birtokmaximum változik-e? Nem tervez a kormány változtatást a 300 hektár esetében. Azt, hogy most ki hogy licitál, szerintem attól kell megkérdezni, aki licitál, tehát én nem tudok más helyett gondolkodni. Ezt akár az érintett személytől, Mészáros Lőrinctől vagy mástól, ha jónak látja, akkor ön nyilván meg tudja kérdezni.

Mezőhegyesi licitnyertesek, földhasznosítás. Eddig ön az eladást kifogásolta (*Gógös Zoltán: Ez így van!*), most, úgy látom, az eladást védi - ez mindenképpen hasznos. (*Gógös Zoltán: Nem, teljesen félreértett! - Farkas Sándor: De, ez igaz, ezt csináljátok! - Gógös Zoltán közbeszól.*) A Miniszterelnökségnél van a mintagazdaságnak a létesítése, tehát Lázár úr, ha megérkezik, nyilván tud erről tájékoztatást adni, amennyiben most személyesen erre nem lesz módja, akkor írásban is megtörténhet.

Ceglédi két tábla. Tisztelt képviselő úr, én nem láttam ezt a két táblát, nem tudom, ön nézte-e, hogy miért annyi az ára, amennyi. Egyébként licit dönt, tehát hogyha egy ár alacsonyabb, és többet ér, akkor nyilván lesz rá vevő, aki felhajtja az árat, de ön is látott már olyat, ugyan azt a Vas megyei részt, Veszprém megyei részt nem ismerem, ahol ön lakik, de nálunk is van olyan, Karcagon is van olyan terület, hogy ugyanannyi az aranykoronája, egymás mellett van, és mégis feleannyit ér, mert mondjuk vízállásos vagy valamilyen bejárásos probléma van. Ez az adott földtől függ, mert ebben az országban - ezt higgyük el! - nincsen két egyforma földtábla, legalábbis egy bizonyos méret fölött. Tehát ezt konkrétan meg kell nézni, majd én akkor kérek egy jelentést erről az államtitkár úrtól, hogy ezzel a táblával mi a probléma.

A képviselő úr mondja, hogy a 10 százalék elenyésző és kevés. A legelején volt olyan vita köztünk, ha jól emlékszem, ahol azt fejtegette a képviselő úr, hogy nem fog elkelni ez a földmennyiség, mert nem fogják megvenni. (*Gógös Zoltán: Nem is kelt el!*) Énszerintem ez egy jelentős arány, a 10 százalék, annál mindenképpen több, mint amit az MSZP-nek köszönhetnek a gazdák, mert az a nullával egyenlő (*Gógös Zoltán: Akkor mégsem adtunk el?*), és ezt több alkalommal ki is nyilvánították. Tehát ha az MSZP azt mondja, hogy ez kevés, az az ő dolga; ők nem adtak, az MSZP semmit nem adott a gazdáknak, csak elvett tőlük, és ennek megfelelően ezt demonstráción is kifejezésre juttatták, és a választáson is. Én tehát azt hiszem, hogy ez egy mérhető adat, hogy ki hogyan értékeli ezt, és nem is véletlen, hogy az önök teljességteljesen ott áll, ahol áll.

A bevételek hova kerülnek? A kincstár tartja nyilván a bevételt, tehát a Magyar Államkincstár, csakúgy, mint eddig egyébként, hiszen eddig is volt 3 hektár alatti földeknél értékesítés, ugyanolyan földértékesítési bevétel. Átlátható, nyomon követhető, és későbbi döntések függvénye, hogy mi lesz vele. A célokat a jogszabályok egyértelműen meghatározzák.

Gógös képviselő úr itt a fiatalokat is kifogásolta, hogy hogyan fognak majd gazdálkodni. Én tudom azt, hogy az MSZP mezőgazdasági jövőképe, az a gazdák nélküli mezőgazdaság, ahol cégek vannak és oligarchák, tehát erre egy újabb tettenérés jellegű bizonyosságot kaphattunk most. Szerintem... *(Gógös Zoltán: Ne komolytalankodjon már, miniszter úr!)* Énszerintem... *(Gógös Zoltán: Ne politizáljon, hanem dolgozzon! - Font Sándor: Na!)* Énszerintem a...

ELNÖK: *(Gógös Zoltánnak:)* Képviselő úr, legyen szíves! A miniszter úrnál van a szó.

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: A közbeszólás önmagában mutatja a dolog komolyságát. Képviselő úr, én csak azt mondom, amit ön mondott, én csak azt mondom, amit ön mondott. *(Közbeszólás.)* Az a teljességgel komolytalan, hogy ahelyett, hogy örülnénk annak, hogy vannak fiatalok, akik földet vásárolnak, nemcsak virágföldet, hanem földet, örülnénk annak, hogy egyre több nő vásárol földet, ahelyett ön még ezt kifogásolja, képviselő úr? Ezt kifogásolja. *(Gógös Zoltán: Mészáros Lőrinc lányai meg a felesége!)* És akkor most mondja még másik 1480 fiatal gazdát *(Harangozó Gábor István közbeszól. - Győrffy Balázs: A kötőszavak is mennek a jegyzőkönyvbe?)*, kezdje el szépen felsorolni, mert szerintem attól, hogy van néhány földvásárló, aki önnek speciel nem tetszik, meg iksznek meg ipszilonnak, még lehet, hogy olyan is van, akinek én sem örülök különösebben, de ez azért mégiscsak egy program, amelyben több ezer résztvevő van, és több ezren nyertek földet, illetve vásárolnak földet. Tehát az MSZP igenis gazdák nélküli mezőgazdaságot szeretne, egy jó szavuk nem volt a gazdákról se a földtörvénynél, se ennél az ügynél, de elég öntől idézeteket hozni, meg a korábbi cselekedeteket.

Tejpiaci helyzet. Tisztelt elnök úr, én szívesen bocsátkozom ezzel kapcsolatban egy témavázlatba, mert azt hiszem, többre nemigen van idő, de tényleg csak nagyon röviden szeretném érinteni, önmagában egy egész bizottsági ülést megtöltene. A horderejével, a súlyával a tárca teljes mértékig tisztában van. Mi támogatjuk a gazdák demonstrációit, azt, hogy az érdekeiket tudják érvényesíteni, de azt világosan látni kell, hogy európai méretű, lassanként világméretű tejpiaci válság van. 2015 volt az első év, amikor a tej iránti kereslet a világpiacon csökkent, komoly piacokat veszített az európai tejtermelés és a magyar is, elég az orosz piacra gondolni, az embargót senki nem láthatta előre, a Közel-Keleten jelentős felvevőpiacok estek ki a háborús helyzet miatt, és Kína is kevesebbet vásárol. Ez tehát azért nem egy magyar vagy közép-európai, még csak nem is európai probléma, annál sokkal nagyobb. Ezt mutatja, hogy mind a Bizottságnál, mind a belső lehetőségeknél a magyar állam, az FM a végsőkéig elment pénzügyi vonalon egyaránt és a szabadpiaci gazdálkodás keretei között úgyszintén.

A kormány ezzel folyamatosan foglalkozik, reményeim szerint a jövő héten is fog, a tegnapi kormányülésen is téma volt. Több alkalommal egyeztettem a termelőkkel, a Tej Terméktanáccsal, most is voltam egy

gazdafórumon a közelmúltban, egyeztetek a további piaci szereplői körrel is, hogy valamilyen megoldást találjunk. Ez a megoldás lehet részben marketing jellegű, ezt az alkalmat is kihasználom arra, hogy felhívjam a figyelmet a tejszív logóra, tehát a magyar tejtermékek jól láthatóan megkülönböztethetőek. Különböző kisebb támogatási lehetőségeink még vannak, ezeket is sorra vesszük, illetve azt, hogy akár az áfánál, akár más vonalon milyen könnyítés lehetséges. De azt azért világosan látnunk kell, hogy attól, hogy egy másik országban magasabb az áfa, mint nálunk, attól a termék onnan áfamentesen jön be, nettó áron jön be, ez az egyik gond, illetve nem ez igazán a nagy gond, a feketeimport, ami teljesen illegális, arra az ellenőrzések szigorításával, a gyakoribb ellenőrzéssel válaszolunk, és külön probléma, hogy olyan nyomott már a tejár, hogy önmagában az versenyképessé teszi az importot. Tehát egy egészen példátlan áresés van, gyakorlatilag megfeleződött a tej ára az egész Európai Unióban. Ez összefüggésben van az energiahordozók árának a csökkenésével is, tehát egy összetett folyamatról van szó. Szerintem néhány odavetett mondatnál ez a téma többet érdemel.

Font Sándor elnök úr, teljesen helyénvaló az elemzés, amit mondott. Összesen egyébként, ha jól emlékszem, 24 olyan gazdálkodó van, aki külföldi vagy kettős állampolgár, és 1400 hektáron licitnyertes... (*Dr. Bitay Márton Őrs közbeszól.*) Tessék? (*Dr. Bitay Márton Őrs: 1800.*) ...1800 hektáron licitnyertesek, tehát ez egy jól látható, nem egy túl nagy arány, de az elővásárlási jogosultak ezt a képet még nyilván nagymértékben befolyásolhatják.

Földbirtok-koncentráció. Már többször láttam a sajtóban, a parlamentben is a családtagok tulajdonának az összeszámítását, mindenféle céghálókat és egyebeket. Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a családtagoknak a tulajdon-összeszámítása alkotmányellenes (*Magyar Zoltán: Módosítsuk, megadjuk a kétharmadot!*), nem is véletlen, hogy nem szerepel a földtörvényben, mert az egyik családtagnak a tulajdonszerzése nem függhet a másiktól a tulajdonszerzésétől vagy a tulajdoni állapotától. Ez nemcsak a földnél van így, hanem más ingatlan- vagy ingótulajdonoknál is. (*Farkas Sándor az ellenzéki képviselőknek: Irigyek vagytok, ez a bajotok! - Közbeszólások.*) Természetesen hogyha valaki más véleményen van, akkor egy alkotmánymódosítást vagy egy alaptörvény-módosítást nyugodtan elő lehet erről terjeszteni, de alig hiszem, hogy ez akár a közmegegyezéssel találkozna, akár a gazdátársadalomnak a felfogásával összhangban lenne, Európában sehol sincsen tudomásunk szerint ilyen rendszer, innentől pedig valamennyi összeszámítási kísérlet legalábbis konstruálnak és mesterségesnek tekinthető.

De mutat azért a statisztika is néhány dolgot, ugyanis rendelkezésünkre áll az, hogy egyes személyek hány földet nyertek liciten. Tehát olyan nyertes, aki egy földet nyert, 2364 van, ezek az őszi földárverési adatok, és ott 53 275 hektár került a tulajdonukba. Két földet, tehát két birtokot nyert 645 nyertes, ez 26 383 hektár. Háromat nyert 276 nyertes, ez 16 600 hektár. Ez majdnem 100 ezer hektár a 120 ezerből. Ez mutatja azt, hogy igenis a kis és közepes családi gazdaságokról szól ez a program, a földek meghatározó részét ők vitték el. Tehát megvan az, hogy hány darab földet nyert valaki, az lehet kicsi vagy nagy, ez most teljesen mindegy, a lényeg az, hogy hányan hány hektárt nyertek. (*Közbeszólások.*) 300 hektárnál senki nem tud többet nyerni. Ezek az árveréses, tehát 3 hektár fölötti területek. Erre szeretném felhívni a

figyelmét a tisztelt bizottságnak, és bízom abban, hogy ez az okfejtés meggyőző volt, és a véleményüket befolyásolja.

A tisztelt elnök úrnak a bevételekre vonatkozó kérdését már korábban érintettem, megválaszoltam. Szeretném megnyugtatni a bizottságot, hogy az FM természetesen kiemelt figyelemmel kíséri ezeket a földbevételeket, hiszen a terület hozzánk tartozik. Ezeknek a felhasználásáról később születik döntés, de nekünk az a meggyőződésünk, hogy ezeket a mezőgazdaságban, illetve a gazdaságban, az élelmiszergazdaságban kell majd felhasználni azon elvek mentén, amelyek egyébként a földtörvényben, illetve az NFA-törvényben jelenleg is megtalálhatóak.

Tisztelt Elnök Úr! Próbáltam válaszolni, remélem, hogy minden kérdést érintettem. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, miniszter úr. Az államtitkár urak esetlegesen kívánnak szólni? *(Jelzésre:)* Kovács államtitkár úr!

DR. KOVÁCS ZOLTÁN államtitkár (Miniszterelnökség): Tisztelt Albizottság! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Először is szeretném szíves elnézésüket kérni, Lázár miniszter úr nem a dugóban van, ahogy Gógös Zoltán képviselő úr mondta, hanem a miniszterelnök úrhoz kellett mennie, és bizonytalan az érkezése... *(Gógös Zoltán: Azt nem én mondtam! Nem én mondtam, én idéztem az elnököt.)*

ELNÖK: Nekem azt mondták, igen.

DR. KOVÁCS ZOLTÁN államtitkár (Miniszterelnökség) Folytathatom, elnök úr? Csak azért, mert...

ELNÖK: Persze, az államtitkár úré a szó.

DR. KOVÁCS ZOLTÁN államtitkár (Miniszterelnökség): Én hozzá vagyok szokva Gógös képviselő úr bekiabálásaihoz, nyolc évig képviselőtársam volt a helyi önkormányzatban is *(Derültség.)*, ahol én voltam a polgármester, tehát ezt én megszoktam *(Közbeszólások.)*, de mégis, ez egy parlamenti bizottság.

Amit még szeretnék elmondani, hogy a kifogásolási arány, ha úgy nézzük, megyéenként az egyet nem érte el, mert 15 kifogás volt egyébként az összes árverést illetően, amire szeretnék válaszolni. Az pedig egy kifejezetten elrugaskodott szám, a 43 százalék, amit Magyar képviselő úr mondott. Országosan 29 darab olyan földtulajdon van, amely 200 hektár feletti, ez összesen 7100, ha ezt megnézzük, ez az összterületnek a 2 százaléka körül van, nem 43 százalék. Lehet, hogy én rosszul írtam fel, és rosszul hallottam. *(Magyar Zoltán: Fejér megyében!)* Fejér megyében, szeretném elmondani, pedig 12 darab ilyen terület van, ez benne van a 29-ben, tehát nem többlet, az 1082 meghirdetett földrészletből 12, ez 1,1 százalék. *(Harangozó Gábor István: Ja, hogyha darabra számoljuk! - Közbeszólások.)* Tehát azt gondolom, hogy most még egyszer ugyanazt... Hektárt is tudok mondani, ha szükséges. Az egészet még egyszer lefolytattuk, a földárverések környékén megtörtént akciókat ezen a bizottsági ülésen, annyival volt konszolidáltabb a helyzet, hogy nem öntöttek trágyát az épület elé, és nem láncolták magukat a radiátorokhoz, de ugyanezeket elmondták minden sajtótájékoztatón a

képviselő urak, minden árverési helyszínen, ahol megjelentek, főleg a 2015-ös őszi, de '16-ban is voltak ilyen akciók. Én csak azért szerettem volna néhány konkrét adatot mondani, hogy amit egyébként elmondanak, az valótlan, mert a tények egészen mást mutatnak. Fazekas miniszter úr is felhívta erre a figyelmet néhány esetben.

Ugyanazt tudom megerősíteni: a jegyző felelőssége, azért egy önkormányzati, hivatalos ember kértünk meg arra, hogy a helyben lakást igazolja, tehát hogy ne legyen vita, azt előzetesen el kellett dönteni. Ha ebben probléma van, és lát valaki ilyen problémát, akkor valóban, ahogy a miniszter úr mondta, el kell menni a megfelelő, illetékes szervhez, és feljelentést kell tenni. De egyébként mindenhol, ahol ilyen netán előfordulhatott volna, a helyben lakók azt mindig megkifogásolták, hiszen az ő emberük a polgármester, akinek az alkalmazottja a jegyző. Azt gondolom tehát, hogy ez megint egy eltúlzott, olyan probléma, ami valójában nem igazán jelentkezett, vagy kevésbé tudunk ilyenekről.

Ami a mintagazdaságot illeti, én erre nem kívánok reflektálni, a miniszter úr elmondta. Van egy jogszabály, a jogszabály megmondja, hogy ki kerülhet ebbe bele. Ez nem egy lezárt folyamat, ha valaki teljesíti a feltételeket, bekerülhet ebbe. *(Gógös Zoltán közbeszól.)* Most, ebben a pillanatban, a jogszabály megszületésének a pillanatában ennyi cég kerülhetett csak bele. A ménesbirtokok ügyében meg, úgy látom, konszenzus van, tehát ebben külön problémát én a magam részéről nem látok.

Köszönöm szépen, ennyit szerettem volna még a miniszter úr előadásához hozzátenni, azzal, hogy néhány konkrét adatot is sikerült hozzátenni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, államtitkár úr. Gógös Zoltán képviselőtársam személyes érintettség okán kért egy percre szót. Én szívesen adok neki szót, de mivel valószínűleg a miniszter úrral van vitája, ezért utána a miniszter úrnak is szót kell hogy adjak egy percre. *(Gógös Zoltán: Abszolút, de csak egy kérdésem van. - Harangozó Gábor István: Én is kértem szót.)*

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Nem lesz hosszú, csak erre utalnék, egyébként az államtitkár úr is utalt rá, hogy jelentsünk fel valakit, aki elvileg nem megfelelő igazolással vett földet. Nem én mondtam, hogy szigorú vizsgálat lesz...

ELNÖK: Képviselő úr, nyomja be, legyen szíves, a mikrofont!

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Be van, be van, valakié be van nyomva, azért nem tudom. Most jó? *(Közbeszólások: Igen.)*

ELNÖK: Most jó.

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Tehát én ezt azért jeleztem, hogy problémák vannak a lakhellyel, mert maga a minisztérium mondta egy médiamegkeresésre, amikor a paksi óvónőről kiderült, hogy életvitelszerűen Londonban él, hogy szigorú vizsgálat következik - most meg azt mondja a miniszter úr, hogy nem akarják ezt vizsgálni, jelentsük fel. Most akkor döntsék már el! Egyszer nyilatkoznak egy ügyben, ahol 200 hektárt megvesz egy óvónő, aki egyébként a Paks II.-vezérnek a felesége, majd életvitelszerűen

kiköltöznek Magyarországról, és már nincsenek is itthon, és utána senkit nem érdekel, hogy akkor most hogyan lett ő földműves, és hogyan vásárolta meg azt a földet. *(Pócs János közbeszól.)* Tehát ezt akartam, én csak erre utaltam.

Illetve, ha kívánja, miniszter úr, mutatok rengeteg olyan fényképet, ami egy rendezett gazdának a portájáról szól, ami megjelent a médiában. Én azt gondolom, hogy ilyenkor nem az országgyűlési képviselőnek kell feljelentést tenni, hanem hivatalból annak a szervnek, amely látja, hogy ez nyilvánvalóan csalás, a Simonka haverjaitól kezdve az összesnek, itt van az összes fénykép. Ezeket nem én találtam ki, ezt a gazdálkodók, a helyiek küldték el. Az egy más kérdés, hogy persze lehet büntetőfeljelentést tenni, de ez nem a hatóságnak a dolga, hogy ha nyilvánvalóan kiderülnek ilyenfajta problémák, hogy utánamenjen, és azt mondja, hogy márpedig ez a föld nem lehet az övé? Ezt önök ígérték meg, miniszter úr, konkrétan az RTL Híradó kérdésére mondták, hogy szigorúan ki fogják vizsgálni a paksi ügyet. Most akkor miért mondja azt, hogy innentől kezdve meg nem akarják kivizsgálni? Én csak erre utaltam.

Higgye el, akit kell, feljelentettünk, és fel is fogunk, tehát ez nem gond, mert vannak, leginkább kisstílű szélhámosok egyébként, ahogy látom, mert a nagyok ennél ügyesebbek, meg úgysem nyomoznának ellenük, tehát ezért nincs is értelme, de a kisstílű szélhámost is meg kell fogni. Konkrétan van ilyen Veszprém megyei most is, Nagyesztergál újra előjött, ott megint megjelent valaki, aki nagyon jól járt bizonyos földvéttel, majd -eladással, majd -visszabérlettel, aminél nagy valószínűséggel meg fog állni a hűtlen kezelés; de nyilván most zajlik egy nyomozás, majd kiderül, hogy mi lesz a vége. De én ezt csak azért mondtam, hogy olyan nincsen, hogy ha a hivatalnak tudomására jut egy ilyen probléma a médiából vagy bárhonnán, nem kell intézkednie, ilyet nekem ne mondjanak, mert ha nem intézkedik, az bűnpártolás, miniszter úr.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Miniszter úr, parancsoljon akkor!

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Jó néhány ügyet kivizsgáltattam ezzel kapcsolatban, ahol szükséges, ott egyébként mi is megtesszük a feljelentést, de csak arról, amiről tudomásunk van. Tehát hogyha a képviselő úr átadja nekünk ezeket az adatokat, amelyekre utalt, meg panaszokat, akkor azokat természetesen megnézetem, és hogyha kell, akkor kötelességünk is az, hogy feljelentést tegyünk. De ahhoz, hogy egy vizsgálat beinduljon, nem szükséges a Földművelésügyi Minisztérium, az beindulhat tőlünk függetlenül is egy jegyzővel összefüggésben, a jegyzőnek is vannak törvényességi feladatai, kötelességei, amelyeket el kell látnia. Ezzel a paksi ügyel már korábban is foglalkoztunk, bekérem majd újra az anyagot, hogy van-e itt valamilyen teendője vagy lehetősége a hatóságnak. De hogyha önnek van tudomása ügyekről, akkor azokat nyugodtan juttassa el a részünkre! Volt már néhány, jó néhány ügy és eset, aminek utánajártunk. De, hangsúlyozom, ezt megteheti más is, tehát akik egy-egy liciten részt vesznek, azok is tudnak a hatósághoz fordulni. Hogyha ezt nem tették meg, annak nem tudom, milyen oka lehet. Köszönöm. *(Gőgös Zoltán: Félnék!)*

ELNÖK: Köszönjük, miniszter úr.

Igény nyílt második körre. *(Font Sándor jelzésére:)* Hozzászólásra akar a képviselő úr jelentkezni? *(Font Sándor: Igen.)* Először Harangozó képviselő úrnak adom meg a szót, Harangozó képviselő úr, parancsoljon!

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Miniszter úr, akkor szeretném, hogyha valamit tisztáznánk, az előző körből, úgy látszik, valami zavar maradt itt az integrációk ügyében. Nem ígéret van az integrációk ügyében, hanem az alaptörvénybe rakták bele, hogy sarkalatos törvénnyel fogják szabályozni. Ha az alaptörvénybe ezt belerakták, akkor azok után, hogy most már nem integrációnak hívják, hanem mintagazdaságnak, attól az még integráció, miniszter úr, és nem lehet kormányhatározatban kihirdetni, hogy akkor ez kire vonatkozik. Ezzel önök megsértik az alaptörvényt.

Ami pedig a nagygazdaságokat illeti, én megszoktam, hogy ön is nagyon jó fideszes miniszter, mert se a tények, se a kérdések nem nagyon szokták zavarni, amikor a kommunikációs paneleket el akarja mondani, de ebben az esetben nem velem vitázik, hanem minisztertársával, Lázár Jánossal, aki nincsen itt, amit nagyon sajnálok. De akkor most idézném a szó szerinti jegyzőkönyvet a miniszteri meghallgatásról, nem lesz túl hosszú.

„A mintagazdaságnak a másik ága az az opció, amikor állami földön gazdálkodik valaki, de nemcsak hogy gazdálkodik - és ez kétségtelenül egybeesik jelen pillanatban a Csányi család érdekeltségeivel -, nemcsak hogy gazdálkodik ezen a földterületen, hanem az általa előállított termék eljut egészen az élelmiszerláncok piacáig. Ma Magyarországon a Bonafarm-csoport érdekeltségében lévő mezőgazdasági termelési, feldolgozási és értékesítési lánc a sertésstelepekkel, szarvasmarhatelepekkel, tejfeldolgozással, húsipari feldolgozással, értékesítéssel, ez együtt adhatja ennek a szektornak a 30 százalékát. Meggyőződésünk szerint államérdek fűződik ahhoz, hogy azzal tudjuk támogatni őket, hogy hosszú távon garantáljuk a föld bérleti jogát. Ennyi a motiváció a döntésben, semmi nincs. Aki ilyen láncot létrehoz, termel, feldolgoz és értékesít, az ugyanilyen védelemben részesül, tehát a mintagazdaságról szóló kormányrendelet nem valakire van szabva, hanem egy elv van érvényesítve: aki egy egész termékstruktúrát, egy termékpályát tart kézben, és az magyar kézben van, az ezt a támogatást meggyőződésünk szerint mindenféleképpen megérdemli. Ez az én véleményem is.” - mondta Lázár úr decemberben, ezen a miniszteri meghallgatáson.

Most akkor el kell dönteni, melyik igaz: a 80:20 vagy az, hogy miután a Csányi-birodalom önmagában a magyar mezőgazdaság 30 százalékát kiteszi, ezért őt ki kell vonni a földtörvény és egyéb más szabályozás alól, és ezért őt... *(Font Sándor: Nem azt mondta, ne csúsztass!)* ..., ezt mondta a miniszter úr *(Font Sándor: Ne csúsztass!)*, és ezért őt mintagazdaságnak kell kihirdetni. Sőt... *(Font Sándor: Nem a földterület 30 százalékát birtokolja, hanem az egyes feldolgozott termékeknek esetlegesen! Hát ne csúsztassunk már!)*

ELNÖK: *(Font Sándornak:)* Elnök úr!

HARANGOZÓ GÁBOR ISTVÁN (MSZP): Sőt minden más nagygazdaságot, amely hasonló integrátor képes lenni, ki kell vonni a földtörvény hatálya alól, és integrátornak kell meghirdetni.

Ezek olyan kérdések, miniszter úr, amelyeket nem lehet... Ha önök beleírják az alaptörvénybe, hogy ezt sarkalatos törvényben kell szabályozni, akkor nem lehet az, hogy kihirdetnek egy kormányrendeletet vagy -határozatot, és azt mondják, hogy most ez az oligarcha, ez a család nekem tetszik, ezért ő most integrátor, a másoknak meg eladom a földjeit, mert éppen

összeveszett a miniszterelnökkel. Ne haragudjon, de ez nem jogállami működés, és nem is birtokpolitika, és nem is mezőgazdaság-politika. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm. Font képviselő úr!

FONT SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm szépen. Még Harangozó Gábor felszólalása előtt jelentkeztem, pontosan azt akartam bebizonyítani, hogy sajnálatos módon most már az MSZP-s képviselőtársak a csúsztatást átviszik hazugságba. (*Harangozó Gábor István: Jézus Mária!*) Erre tökéletesen rácafoltt szerintem Harangozó Gábor az általa felolvasottakkal és az utána való kommenteléseiével, tökéletes! De én nem az ő felszólalása miatt kértem szót az elnök úrtól, hanem Gógös Zoltán felszólalása, illetve közbevetése miatt.

Persze sok mindent érintettünk itt a vita kapcsán, de Gógös Zoltán azt említette meg, hogy az ő szocialista kormányzásuk alatt nem történt állami földek eladása. (*Gógös Zoltán: Tömegesen nem! - Derűltég a kormánypárti képviselők sorában.*) Hát ekkor már... (*Közbeszólások a kormánypárti képviselők sorából.*) ... ekkor már nekem is meg kellett fognom a széket, mert azért mint miniszterhelyettes, akkori államtitkár, remélem, emlékszik az értékesítési egység fogalmára, amit be tetszettek vezetni, és bennfentes köröknek értékesítették, egész konkrétan (*Gógös Zoltán: Példákat!*) most felmutatok egy példát: a Zal-Agro esetében, amikor a Zal-Agro örült mennyiségű állami földet bérel mind a mai napig - erre külön kitérek -, abból valamiért eladnak 214 hektárt főkönyvelőnek, igazgatótanácsi tagnak, a Zal-Agro vonzáskörzetét említem ezzel meg, egyébként 64 millió forintért, azaz 300 ezer forint per hektárért. (*Gógös Zoltán: Ez mikor volt, Sándor? Mikor?*) Megjegyzem, hogy manapság mennyiért kínálja az állam ezeket a földeket, hogy 1 és 2 millió forint alatt már nincs is meghirdetve, és 4-5 millió forint per hektáros eladási leütések is vannak. (*Gógös Zoltán: 150 ezerért is van meghirdetve!*) Ez egyébként 2007-ben történt, államtitkár úr (*Gógös Zoltán: Tíz éve!*), amikor már messze nem ennyi volt a szabadpiaci termőföld ára, nyugodtan mondhatom. Tömör László nevét bizonyára ismeri, az NFA akkor elnökének nevét, hiszen ön felügyelte akkor ezt a területet, az ő ellenjegyzésével történt meg ez a szerződés. Ugyanakkor ez a speciálisan kitüntetett cég, a Zal-Agro valami csoda folytán 2007-2008-ban - ugyancsak valószínűleg jó politikai érzéssel - az állami földek 2014-ig érvényes bérleti szerződését nagy hirtelen felmondja, felmondják közös megegyezéssel, és újabb 20 éves szerződést kötnek meg a minisztérium és az NFA jóváhagyásával és ellenjegyzésével. (*Gógös Zoltán: És mennyiért adtuk el, képviselő úr? Mennyiért adtuk el, és mennyi földet?*)

Én csak azt akartam bemutatni, hogy azok pont most nem is szólalhatnak meg ebben a kérdéskörben (*Gógös Zoltán: Ne!*), akik ezeket államtitkári és miniszteri szinten üzemi szinten vitték. (*Gógös Zoltán közbeszól. - Derűltég az ellenzéki képviselők soraiban.*) Ezek után azt hazudják itt, hogy már nem is emlékeznek arra, hogy a szocialista kormányzás alatt egyáltalán lett volna államiföld-eladás. (*Gógös Zoltán: Mert nem volt, azért!*) Nem volt? Ilyen típusú volt (*Gógös Zoltán: Sanyi, mondjal még...!*), ilyen, amit itt felsoroltam, és még sorolhatnánk (*Gógös Zoltán: Sorold fel, az összeset sorold fel, Sanyi!*) az összes többi értékesítési egység-csomaggal elkelt, bennfenteseknek eladott (*Gógös Zoltán: Sorold föl!*) termőföld tömegét. (*Gógös Zoltán: Ha kétezerig eljutsz, akkor beszélhetünk!*)

Az a helyzet, képviselő úr, hogy itt hárman vagyunk, bocsánat, ketten vagyunk Kovács Zoltánnal együtt, akik 1998 óta folyamatosan képviselők vagyunk (*Gógös Zoltán: Én nem!*), ezért egészen sok mindent tudunk arról, hogy milyen volt az önök által mondott első Orbán-kormány, milyen volt az a két ciklus szocialista kormány, és milyen a mostani, az Orbán-kormány első, illetve második vagy most már harmadik ciklusa, hogy pontosítsak, és ezek alapján egész konkrétan emlékezünk, hogy mennyit tiltakoztunk akkor az ilyen üzemi szintű eladások ellen, amikor bennfentes köröknek, az önök által egyébként privatizált részvénytársaságoknak, tsz-alapú nagybirtokoknak, bennfentes tagjainak értékesítették egyébként az állami földet - szemben a mostani nyílt licitációs árveréssel, csak úgy jegyzem meg. Tehát ezért mondom, hogy még érvelési alapja sincs az államtitkár úrnak. (*Gógös Zoltán: Nagyon sok van!*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. (*Jelzésre:*) Magyar Zoltán képviselő úr!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm, elnök úr. Én már csak egy kávé kérek, tényleg (*Derűlttség.*), tehát egészen jól mutatták az elmúlt percek, hogy a szocialista és a fideszes kormányok egymást váltva, váltakozva hogyan fosztották ki ezt az országot. Épp ezért érzem úgy, hogy beszélnünk kell ezekről az ügyekről. Jó lenne, ha egy vizsgálóbizottság is lenne (*Közbeszólás: Így van!*), ha ennyi információval rendelkeznek képviselőtársaim, azért ez elég komolyan megalapozna egy alapos vizsgálóbizottságot, hogy tisztán lássanak azok is, akik nem vettek részt ezekben az üzelmekben - önökkel ellentétben.

De áttérve a mai témára azért az elég messzire vezet, amikor a miniszter úr azt mondta (*Font Sándor: Itt nyílt árverés van, Zoltán, nem üzelmek, nyílt árverés!*), hogy az alaptörvényben foglaltak, azok nem számítanak ígéretnek. Hát, azért ez, miniszter úr, elég messzire vezet, ezt beszélje meg azért a kormány többi tagjával is! Ha ez egy hivatalos kormányzati álláspont, akkor nagy bajban vagyunk.

Egyébként azt illetően, hogy a pénzt mire fogják elkölteni, a befolyó összegeket, nem értem, hogy még min gondolkodnak. Azért az Alkotmánybíróság eléggé kimondta azt, hogy a korábbi terveknek annyi, és a korábban önök által elfogadott törvénynek megfelelően kell majd ezeket az összegeket elkölteni, tehát nem értem, hogy ebben még mi a nagy gondolkodás.

Rátérve nagyon röviden a hölgyekre. Mielőtt félreértés lenne - pedig azt hiszem, hogy először is elég egyértelműen fogalmaztam -, én lennék a legboldogabb, hogyha a hölgyek aránya jelentősen növekedne a földművesek és a gazdálkodók körében. (*Pócs János közbeszól.*) Jó néhány javaslatunk volt az Országgyűlésben (*Pócs János: Ez már magyarázkodás!*), sőt sajtótájékoztató keretében is, hogy a fiatal, pályakezdő gazdálkodók életét hogyan könnyítsük meg, és ezen belül a hölgyekét is külön, kiemelten. Csak azt jeleztem, hogy mégiscsak furcsa, hogy míg a földművesek körében 10 százalék a hölgyek aránya - szomorú nagyon, sajnos, de az eddigi kormányok semmit nem tettek annak érdekében, hogy ez az arány elérje az egészséges minimum 50 százalékot -, viszont az állami földliciteken a nyertesek körében ez már elérte az 50 százalékot. Én csak erre a furcsaságra hívtam fel a figyelmet, hogy sok esetben azt tapasztaljuk, hogy politikusok

vagy tőkeérdekeltségek férfi tagjai már nem merik a nevüket, arcukat adni egy-egy földárverésen a földvásárláshoz (*Pócs János: Ez csak egy jobbikos demagógia!*), és inkább hölgy tagjaikat biztatják arra, hogy végezzék el az aranykalászos tanfolyamot, és vegyenek részt ezeken a liciteken. Ezzel a jelenséggel van problémám, nehogy félreértés legyen! Még egyszer hangsúlyozom: remélem, lesz majd Magyarországon olyan kormány, amely érdemben tud lépéseket tenni azért, hogy a hölgyek, a valódi gazdálkodó hölgyek aránya elérje az ennél jóval egészségesebb szintet.

A külföldieknél pedig az elnök úr által elmondottakra reagálnék, természetesen - ezt is sokszor elmondtam - szó nincs arról, hogy a Jobbiknak azzal lenne problémája, hogy több évtizede Magyarországra költözött, Nyugatról vagy bárhonnan ideköltözött családok megszerezték a magyar állampolgárságot, megtanultak magyarul, a település szerves részét képezik, és most mondjuk földet vásárolnak, nem ezzel van problémánk. Nekem valaki önmagában attól, hogy külföldi, egyáltalán nem számít rosszabb vagy jobb embernek. A problémám azzal van, amikor tőkeerős külföldiek - akiktől, azt ígérték, hogy megvédik majd a magyar földet - jelennek meg, és ilyen Claessens-féle figurák Somogyban uralnak komplett térségeket. Őket hívom nem kívánatos külföldieknek.

Az pedig, hogy kicsik vagy közepesek... Az a baj, hogy mindig itt veszik el a kommunikáció a kormányoldal és köztem. Jó lenne, ha végre lenne egy olyan törvény, amely világosan meghatározza, hogy ki mit ért kicsi és közepes alatt, mert így soha nem fogunk dűlőre jutni. Ha önöknek az 1500 hektáros családi gazdálkodó kicsinek számít, akkor elfogadom, hogy ez egy vélemény, csak akkor meg higgyék el, hogy nekem nem ez a véleményem. De innentől kezdve amíg nem fektetjük le világosan azt, hogy mi számít kicsinek és közepesnek, addig mindig a számokkal fognak trükközni és játszani, és nem tudunk világosan beszélni. Ezért szorgalmaztam más sokadszor, hogy a családi gazdálkodókról szóló, önök által ígért törvény végre kerüljön be a Ház elé.

Ha már itt tartunk, akkor azt hiszem, hogy a hét legnagyobb tőkeérdekeltséget az agráriumban Magyarországon talán még önök sem nevezik kicsinek, mert ennek a hét érdekeltségnek az önök mostani kormányzása alatt 50 százalékkal növekedett a támogatottsága különböző pénzüsszegeket összeszámítva, ami szorosán az agráriumhoz kötődik, csak azokat vettük ide, a földterületeinek a száma pedig ennél is nagyobb mértékben, 70 százalékkal növekedett; nyilván nemcsak állami földterületekből, én ezzel tisztában vagyok, de most egy olyan vizsgálóbizottságban vagyunk, ahol kifejezetten ezt kell értelmeznünk. (*Font Sándor: Ez Ellenőrző albizottság!*) Olyan ellenőrző albizottsági ülésen vagyunk - köszönöm, elnök úr, a kiegészítést -, ahol ezt kell vizsgálnunk, ezért az ilyen példákat hoztam.

Reagálva arra, hogy ki bírálja itt a gazdákat, még egyszer aláhúzom: senki nem bírálja azért a magyar gazdálkodókat, ha elmennek egy állami földlicitre, hogy ha úgy ítélik meg, hogy a saját településükön, betartva a jogszabályokat lehetőségük van arra, hogy akkor elmennek, licitálnak, ez a természetes folyamat, ez az ő dolguk. Nekünk politikusokként viszont, azt hiszem, más szempontokat is figyelembe kell vennünk. Tehát őket itt senki nem bírálta.

Az érintett önkormányzatok, miniszter úr, nemhogy az ellenzékhez fordultak elsőként, szó nincs erről, itt általában javarészt tudatos

polgármesterekről van szó, mind a három érintett tárcát megkeresték, mind a Belügyminisztériumot, mind az FM-et, mind a Miniszterelnökséget megkeresték ezekkel a kérésekkel. Végző elkeseredésükben fordultak ellenzéki politikusokhoz, és értetlenül állnak afelett, hogy állami földterület elsősorban miért nem mondjuk az ilyen célokat szolgálja, vagy miért nem jelenhettek meg - még egyszer mondom - a liciteken, még csak nem is ingyen földet kértek.

A pénzmosást pedig hogy értettem? Én nem vádoló senkit azzal, hogy a megszerzett jövedelme, amit most állami föld vásárlására fordít, az feltétlenül pénzmosásból származna, de az már mégiscsak gyanús, ha valaki több száz millió forintot tud ilyen célra fordítani. Én csak azt feltételezem, hogy ha a magyar állam már annyira elvesztette a józan ítélőképességét, hogy ezen minimális nemzeti vagyontól is megszabadul, és ilyen brutális táblaméreteken is osztogatja a földterületeket, akkor miért nem vizsgálja meg több száz millió forint esetén, hogy az milyen forrásból keletkezett. Nemzeti tulajdon eladásáról van szó, ilyenkor a kormány felelőssége, azt hiszem, nyomatékosan megjelenik.

Záró gondolatként pedig annyit, hogy elhangzott, hogy a törvény mindenkit egyformán mér. Azt kell mondanom, hogy ebből a szempontból ez probléma, egyrészt azért, mert önök hozták a törvényeket, és olyan törvényeket hoztak, amilyeneket akartak, de én igenis ki merem mondani, hogy az állami földnek pont az lenne a szerepe, hogy ne mérjen egyformán a törvény, hogy azokat tudjam ezzel az állami földdel segíteni, akik a mindenkori birtokpolitikai irányelveknek megfelelnek. Önök kommunikációban lefektetnek egy bizonyos birtokpolitikát, azaz azt mondják, hogy a helyben élő családi gazdálkodókat kell segíteni, közben pedig tudjuk, hogy az állami földekkel - ma egész nap erről beszélgettünk - mi zajlik a valóságban. Én tehát egyáltalán nem tartom azt kézenfekvőnek, hogy itt feltétlenül a törvény mindenkit egyformán mér szempontot kellene figyelembe venni, eleve már a bérbeadásokat is azzal indokolták önök, és azt kommunikálták, hogy azért szükséges kvázi ilyen kedvezményesebb áron bérbe adni az állami földeket, hogy segítsük azokat, akiket segíteni kell - itt van a vita közöttünk, hogy kiket is kell segíteni.

Ezekre szerettem volna röviden reagálni. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. *(Jelzésre:)* Gógös Zoltán képviselő úr akkor nagyon röviden, mert ez a második kör *(Gógös Zoltán: Jó, rendben.)*, és aztán a kormány képviselői a szó.

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Köszönöm, elnök úr. Én csak arra szeretnék reagálni, hogy Font Sándor akkor reklamáljon, hogyha az általunk eladott meg megvett földnek a szaldója az állam szempontjából negatív. A szocialista kormány nagyjából 35 ezer hektár földet vásárolt, és most lehet, összeadogathatja, de nem éri el a 2 ezer hektárt, amit eladtunk így, azzal a módszerrel, amit ön mond.

Hogy voltak hosszabbítások, abban annyi a csúsztatás, hogy senkinél nem hosszabbítottunk a törvényi határ fölé, tehát soha nem volt olyan, hogy még újabb 20 évet kapott valaki, hanem aki bejött, hogy a banknak olyan problémája van, hogy a fejlesztéséhez nem elegendő a 3 éves visszalévő vagy 2 éves hátralévő bérleti jog, és még egyébként a törvényi lehetősége *(Font Sándor: Na, ez a csúsztatás!)*, miután a privatizáció kapcsán van 10 év *(Font*

Sándor: Ez a csúsztatás!), na most, akkor arra adjon nekem magyarázatot, képviselő úr, hogy ha ezt így csináltuk, akkor Mezőhegyest miért nem hosszabbítottuk meg például. Azért, mert nem akartuk. Mert nem volt ilyen igény. Nem volt olyan igény, mert nem gondolta senki, hogy olyan esztlenséget csinál valaki, hogy Magyarország egyik legjobban működő állattartó és vetőmagtermelő cége alól szétdarabolják a földterületét. Erre épeszű ember nem képes. Tehát ha ilyen lett volna az agyunkban, hogy erre bárki is képes... Azok után, hogy engem ön folyamatosan interpellált különböző ügyekben, mi lett annak a vége Nagyesztergálon például? Nem lett eladva a föld, képviselő úr. Most mennyit interpelláltunk, meg mennyiszer mondtuk, hogy ne adják el, mégis eladták, ott meg az lett, hogy megállítottuk az értékesítést, utána pedig... *(Font Sándor: A bennfentes értékesítést állítottátok meg!)* Nem, bocsánat *(Font Sándor: A bennfentest!)*, semmiféle bennfentes nem volt; azt mondtuk: nem eladó a föld. Utána mi jött? Jött a következő kormány, majd kirántotta az alól a tíz családnak megélhetést adó, pici állattartó gazdaság alól az összes területet, az összeset, azért, hogy egy helyben lakó magoszos haver elvigye. Na most, ez kiállja a próbát, képviselőtársam, kiállja a próbát, de az nem állja ki a próbát, hogy itt gyorstalpalós aranykalászos papírokkal ezer hektár számra veszik családok a földet. Na most, erre adjon nekem épeszű magyarázatot, hogy miért kellett ezt csinálni, hogy miért nem maradhat ez a szakemberek kezében, miért kell az önök által kijelölt köröknek juttatni a területeknek a jelentős részét, függetlenül attól, hogy ez most árverés vagy nem árverés. Ki férhet hozzá? Olyan ember, akihez helybe megy a tanfolyam. Nyilván az életben soha nem fog tudni egy kapavágást csinálni, mert még gázszerelőnek is gyenge volt, ezt is mondták. Na, most innentől kezdve milyen erkölcsi alapja van bármit is kritizálni, amikor mi - még egyszer mondom - gyarapítottuk legalább 25-30 ezer hektárral az állami vagyont, önök meg eladják. Mi lett volna, ha akkor ezt mi csináljuk? Na, erre adjon értelmes választ!

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. *(Font Sándor: A választók adtak rá 2010-ben, úgy emlékszem.)* Elnök úr, legyen szíves! *(Gógös Zoltán: Mert hazudtatok éjjel-nappal, Sanyi!)* Képviselőtársaim, legyenek szívesek! Most megadnám a szót a kormány képviselőinek. Bitay államtitkár úr jelentkezett először, Bitay államtitkár úr, parancsoljon!

DR. BITAY MÁRTON ÖRS államtitkár (Földművelésügyi Minisztérium): Köszönöm szépen a szót. Nagyon érdekes a vita. Csak egy dolgot szeretnék eldönteni, ez az, hogy a családi közepes gazdák nyertek, vagy nem ők nyertek, és azért, mert az én szavamnak nyilván nem hisz az ellenzék, ezért néhány szám adatot szeretnék felolvasni. *(Gógös Zoltán: Annak sem! Annak főleg nem!)* Az őszi értékesítési programban 120 ezernél valamivel több, majdnem 121 ezer hektárt értékesítettünk, ezek a 3 hektár feletti területek, amelyekről beszélünk, mert azt kérték az ellenzéki képviselők, hogy ne beszéljünk az az alattiakról. A 120 ezer hektárból pontosan 80 ezer hektár olyan, amelyik egyébként 150 hektár birtokméret alatti, tehát a 120 ezer hektárból 80 ezer hektár, ami 150 hektár birtokméret alatti, és az összes 2895 vásárlóból ez 2700 darabot tesz ki. Tehát amikor azt kritizálják, hogy miért darabot mondunk, akkor, rendben, mondok területméretet hozzá. A miniszter úr mondott az imént számot arra vonatkozóan, hogy majdnem, ha jól emlékszem, 2400-an, majdnem 2400-an vásároltak egy darab birtoktestet.

Milyen számot kell még mondanom az ellenzéki képviselőknek, hogy végre belássák, hogy objektív tényekkel szemben vitatkoznak. Mert hogyha az összes meghirdetett földből 2300-an vesznek egy darabot, az összes meghirdetett földből, a 120 ezer hektárból - ez az őszi, mert a tavasziról még ilyen mélységig nem tudtunk statisztikai adatokat gyártani - 80 ezer hektár 150 hektár alatti, és mindösszesen 189 darab birtoktest van, ami 150 hektár fölötti, akkor milyen számot mondjunk még azért, hogy világos legyen objektív tények alapján (*Magyar Zoltán: Ez jó! Ezek jók voltak!*), hogy nem a nagyüzemeknek kedveztünk, hanem a családi gazdasági méretnek? Egyébként még egyet szeretnék mondani önöknek, mielőtt félreértelmeznék a dolgot, csak egy példát kvázi kiragadok: a 2895, majdnem 2900 nyertesből, aki 20 és 10 hektár között vásárolt, az 463 darab. Tehát nincs olyan statisztika.

Egy: nem felkészültek, nem adják össze a számokat, ami miatt nincs harag, mert az ellenzék részéről nem is feltétlenül várjuk ezt el, na, de az a minimum, hogy akkor legalább amiket mi elmondunk, és objektív tények, azokhoz tartsuk már magunkat. (*Közbeszólások az ellenzéki képviselők részéről.*) Még egyszer mondom: ez a 120 ezer hektár, őszi értékesítés, 3 hektár fölötti. Köszönöm. (*Magyar Zoltán: Tökéletes!*)

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. (*Harangozó Gábor István: A 30 százalék 150 hektár fölötti! - Magyar Zoltán: Erről beszéltünk! - Harangozó Gábor István: Ugyanezt mondtam! - Dr. Bitay Márton Örs: 80:20!*) Miniszter úr, öné a szó.

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Harangozó képviselő úr... (*Dr. Bitay Márton Örs Harangozó Gábor Istvánnak és Magyar Zoltánnak: 80:20! - Közbeszólások.*) Magántanácskozmány zajlik, látom. (*Derűlttség.*) Harangozó képviselő úr fejtegette itt az alkotmányt, az alaptörvényt, a mintagazdaságot, az integrációt keverte, hetet-havat összehordott. (*Derűlttség az ellenzéki képviselők soraiban.*) Az alaptörvényben nincsenek olyan kitételek, amelyekre ön hivatkozott, majd tessék elolvasni, itt van nálam. Gondolom, a bizottság tagjai nem kérik azt, hogy külön felolvassam, erre is van lehetőség, de biztos mindenki jobban tudja ezt a szakaszt, mint a képviselő úr. Tehát tessék azt elolvasni! Abban amikre ön hivatkozik, nincsenek benne. Egyébként is az alaptörvény - ezt én fenntartom - nem egy ígéret vagy egy ígéretés, egy alaptörvény, az egy alaptörvény, az egy norma, amiben nyilván vannak különböző elképzelések, társadalompolitikai, nemzetpolitikai célok, de olyan ígéret nincsen benne, amire ön gondol, hogy itt bármikor, néhány órán belül, néhány héten belül integrációs vagy más témában valamilyen jogalkotási kényszer lenne.

Egyébként a parlament alkothat jogszabályokat természetesen, tehát nincsen akadálya annak, hogy ilyen törvények megszülessenek, de ez nincsen összefüggésben (*Közbeszólások és derűlttség a kormánypárti képviselők soraiban.*), konkrét összefüggésben, tisztelt képviselő úr - örülök, hogy ilyen vidám perceket szerzek önnek (*Harangozó Gábor István: Én nem örülök!*) -, nincs konkrét összefüggésben a mintagazdasági dologgal, és nincsen szó alkotmányellenességről. (*Harangozó Gábor István: Bár sírhatnék is!*), Ugyanis a mintagazdaságok, amikor integrációt vállalnak, az egy önkéntes vállalás, tehát nem törvény írja elő vagy rendelet biztosít egy ilyen lehetőséget, és aki gazdaként, üzletfélként csatlakozik ezzel az integrációhoz, az is egy

önkéntes vállalás, az is egy önkéntes vállalás (*Harangozó Gábor István: És nem vonatkozik rá a földtörvény!*), míg az alkotmányban... Hogyne vonatkozna rá a földtörvény, képviselő úr! ...Míg az alkotmányban lehetőségként van az integrációra vonatkozó szabályozás. (*Magyar Zoltán: Ígéret!*) Én nem mondanám, hogy ígéret, mert nem így van megfogalmazva, képviselő úr. Az ön jogi felkészültségével sorozatosan voltak problémák, szerintem lehet, hogy egy másik bizottságba kellene mennie, ahol tudja tágítani az ismereteit. (*Derűtség az ellenzéki képviselők soraiban.*) Tehát a mintagazdaság önként vállal integrációt, a partnerek szintén önként vállalnak integrációt, az alaptörvény pedig arra vonatkozik, hogy ha valamilyen magas szintű, országos szintű integrációs struktúra felállítására lenne javaslat, akkor az kétharmados, tehát az sarkalatos törvényben szabályozható. De nehogy azt higgyék, tisztelt képviselő úr, hogy csak a Bonafarm-csoport (*Harangozó Gábor István: Tényleg nem vagyunk hülyék, miniszter úr!*) valósít meg Magyarországon integrációt, száz számra találhatóak más integrátorok is, kisebbek, nagyobbak, helyi szinten vagy regionálisan, vagy akár országos szinten is... (*Harangozó Gábor István közbeszól.*) Tessék? (*Harangozó Gábor István: Ezt a Magyar 1-ben el lehet mondani, de itt nem! Nem vagyunk hülyék, miniszter úr!*)

ELNÖK: Képviselő úr, legyen szíves!

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Képviselő úr...

ELNÖK: A miniszter úrnál van a szó. (*Közbeszólások.*)

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Szerintem a képviselő úr saját magáról állítja ki most a bizonyítványt, és arról, hogy milyen kevéssé ismeri a magyar mezőgazdaságnak a felépítését. Ugyanis jó néhány olyan nagyobb termelő van, aki 10-20-30 további termelőt integrál, én a hétfvégen, péntek délután voltam egy olyan integrációnál, amit 200 marhatartó valósít meg, input anyagokat vásárolnak, közösen értékesítenek, és így tovább. (*Magyar Zoltán: És ők is mintagazdaságok?*) Nekem tehát meggyőződésem, hogy ez az önkéntes integráció a magyar mezőgazdaságban a termelésszervezés vonatkozásában azért haladt előre az elmúlt években (*Harangozó Gábor István: Akkor mintagazdaságok lesznek?*), és most ezt összehozni azzal, hogy a mintagazdasági jogszabály amiatt alkotmányellenes lenne, mert ott van egy vállalás egy mintagazdaság részéről, és vannak neki partnerei, akiket adott termékpályák mentén integrál, szerintem ez komplett zagyvaság, amit ön összehordott.

Egyébként Lázár Jánossal én egyáltalán nem vitázom, teljesen egyetértek azzal, amiket ő elmondott, és hangsúlyozom, hogy az a 80:20 százalékos arány... Ön keveri a körtét az almával, amikor a magyar élelmiszergazdaságban elfoglalt szerepet, amire itt volt egy 30 százalékos utalás, a földtulajdonnal próbálja összehozni, ugyanis, képviselő úr, a Csányi Sándor... (*Harangozó Gábor István Magyar Zoltánnal egyezett.*) Talán ha figyel, akkor segíthetek abban, hogy elmélyítse a tudását. (*Magyar Zoltán: Felesleges!*) ...Ugyanis a Csányi Sándor által tulajdonolt cégeknek, tisztelt képviselő úr, nincsen semmiféle földtulajdona, mert jogi személy Magyarországon nem szerezhethet földtulajdont; ők haszonbérlet, bérlet, képviselő úr. Tehát most ezt összehozni, a 30 százalékos élelmiszergazdasági

arányt, ami nyilván egy tekintélyes részarány, magával a földtulajdonnal meg a földértékesítéssel, ez egyáltalán nem világos.

Egyébként a haszonbérelt földterület 1 százalék körülbelül a magyar földvagyonból, és - ahogy említettem - a mintagazdasági előírásokat rendelet tartalmazza, aki tudja teljesíteni a rendeleti feltételeket, az kaphat ilyen címet.

Magyar Zoltán kérdésére vagy felvetésére: tisztelt képviselő úr, ön szerint az ország kifosztása az, hogyha a magyar gazdák földet vesznek? Az az ország kifosztása, és a gazdák akkor rablók, fosztogatók? Tessék odaállni az M1 elé - volt itt már egy utalás -, és ezeket a rendkívül komoly, magvas gondolatokat tessék már elmondani a tévé képernyőjén! Mert abból, amit ön mondott, ez következik. *(Harangozó Gábor István: Oda minket nem hívnak, miniszter úr!)* Nekem meggyőződésem, hogy a magyar a föld a magyar gazdáknál van a legjobb helyen. *(Harangozó Gábor István: Az az önöké! Intézkedjen, legyen szíves!)*

A nőknek továbbra sem tilos földet venni, akkor sem, hogyha esetleg önöknek nem tetszik, mert másba már nem tudnak belekapaszkodni. Szerintem nagyon helyes az, hogy itt több hölgy is bekapcsolódott ebbe a földvásárlásba. Ennek többféle oka lehet, nyilván lehet az, hogy vannak olyan családtagok, akik már elérték a maximumot *(Magyar Zoltán: Wow!)*, igen, de ez nem tilos, képviselő úr, nem tilos *(Magyar Zoltán: Elég szomorú!)*, hogy a családtag földet vegyen, az sem tilos, hogy ön vegyen földet, az sem tilos, hogy más vegyen földet, mert igenis a törvény egyenlően mér, és ez a földtörvényre is érvényes.

A családi gazdaságokra egyébként van rendelet, képviselő úr, tehát norma szabályozza a családi gazdaságokat, ajánlom a figyelmükbe. *(Magyar Zoltán: Mi a kicsi? Mi a nagy?)* Nyilván lehet törvényi szintű szabályozást is létesíteni, de van egy ilyen rendelet, majd nézzék meg! *(Magyar Zoltán: Mi a kicsi, miniszter úr? Mi a kisgazdaság? - Harangozó Gábor István közbeszól.)*

ELNÖK: Képviselőtársaim, nem interaktív beszélgetést folytatunk most. *(Magyar Zoltán: Csak mert nem ugyanazokat a fogalmakat használjuk!)* Most a miniszter úré a szó.

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: A földművelésügyi tárca és személy szerint én is nyitott vagyok arra, hogy ezzel kapcsolatban legyenek törvényjavaslatok, legyen egyeztetés, próbáljuk ezt meghatározni. Egyébként most a jogszabály azért segít ebben, mert az a 300 hektáros földtulajdoni maximum azért egy irányadó a kicsi, a közepes és a nagy vonatkozásában, és az agrártámogatásoknál tessék megnézni azt, hogy 1200 hektárnál van a középbirtok határa, az 300-tól 1200-ig terjed, mert ott már bejön egy degressziós intézkedés. Tehát amit ön kérdez, az egyébként a mai magyar jogban megvan. Az más kérdés, hogy ezzel lehet egyetérteni, meg nem, mert van, akinek a 30 is kicsi, van, akinek a nagy csak akkor feltűnő, hogyha nem a sajátjáról van szó - lásd Sallai Róbert Benedeket! Tehát ez elől a vita elől mi nem zárkózunk el, ezt nyugodtan le lehet folytatni, de, mondom, most is megvannak ezek a szabályozási keretek, képviselő úr.

Önkormányzatok megkeresték a BM-et. Megnézzük azt, hogy bennünket ért-e ilyen megkeresés. Három önkormányzatról van szó - az előbb mintha még többről lett volna szó. De azért hangsúlyozom azt, hogy nekünk, az FM-nek..., nyilván területfejlesztési és településfejlesztési szempontokat is figyelembe kell venni, de nekünk azért mégiscsak az a feladatunk, hogy

lehetőleg a gazdák érdekeit képviseljük, lehetőleg a gazdák jussanak hozzá a termőföldhöz. Én nagyra becsülöm az önkormányzatokat, én is dolgoztam önkormányzatnál, az alapítványokat és más földhasználókat is, de azért a föld a legjobb helyen mégiscsak a gazdáknál van.

Földvásárlásnál offshore, és honnan van a pénz? - ez többször feljött már. Magyar Zoltán képviselő úr, látom, hogy meggyőzhetetlen ebben a témában, hogy honnan van pénz, honnan nincs pénz. Képviselő úr, erre van hitel, lehet, hogy van valakinek saját pénze is, de egy dolog biztos: hogy 2 millió forint fölött a bankoknak minden átutalást tételesen vizsgálniuk kell. Tehát mivel az egész eljárás közjegyző előtt, ügyvédek bevonásával, bankon keresztül zajlik, ezért én alig hiszem, hogy csak úgy előkerülne hirtelen a semmiből valakinek nagyobb pénze, és akkor itt lenne majd fehér a fekete, képviselő úr. De én javaslok önnek egy olyan dolgot, hogy próbavásárlás, és akkor majd ki fog derülni. Ha ön ennyire érdeklődik ez után, legalább modellezze le azt, hogy egy ilyen nem létező pénzt hogy lehet tisztára mosni ezen a rendszeren, ezen az állami rendszeren keresztül! Én most itt, a tisztelt bizottság előtt vállalom azt, hogy ha ön behozza ezt a modellt, hogy van egy kiskapu ezen a földértékesítési rendszeren, fogadom önt, megnézzük, szakértőkkel le tudunk ülni, banki szakemberekkel is, tehát én ezt szívesen felajánlom, talán akkor sikerül meggyőzőnöm. Mondom: 2 millió forint fölött a bankok a vonatkozó szabályok szerint vizsgálják a pénz eredetét.

Ön azt mondta, hogy állami földnél nem kellene egyformán mérnie a törvénynek. Tisztelt képviselő úr, ez elég érdekes. Hogy lehet értékesíteni? Például pályázat útján lehet, vevőkijelölés útján vagy licittel lehet. Önöknek nem volt jó a pályázati rendszer sem mondjuk a haszonbérleteknél. Akkor, gondolom, a vevőkijelölés sem lenne jó, mert alig hiszem, hogy olyan vevőt találnánk, akivel mindenki egyetértene. Már a licit sem jó. *(Magyar Zoltán: Ahogy csinálják!)* Akkor ön szerint mégis hogy lehetne értékesíteni? *(Magyar Zoltán: Nem kell eladni! - Harangozó Gábor István: Sehogy nem kell eladni!)* Ja, igen, a gazdák maradjanak bérlők! Látja, képviselő úr, ez a nagy különbség a mi filozófiánk és az önöké között, és ezért szavazott a vidék úgy, ahogy korábban is szavazott, mert tudják azt, hogy ránk számíthatnak a haszonbérleteknél, az agrárpolitikában és a földértékesítéseknél is.

De azért én megkérdezném a tisztelt képviselő úrtól, hogy ahogy itt látszik, hogy 19 ezer földrészlet van, amiben vannak nagyobbak meg kisebbek és közepesek is, és a legnagyobb része 10-20 hektáros, néhány hektáros terület *(Magyar Zoltán: Bitay államtitkár úr nem ezt mondta!)*, akkor mégis milyen nagy volumenű agrárpolitikát akar építeni egy ilyen szétagolt állami földvagyonra a Jobbik? Mert hogyha van ilyen agrárpolitikája, vagy ha lenne, akkor már nyilván kidolgozva letették volna az asztalra. *(Magyar Zoltán: Nem kell, ott a Nemzeti Vidékstratégia! - Font Sándor: Az a mi programunk!)* Úgy, ahogy a földtörvényre vonatkozóan sem volt javaslata a Jobbiknak, erre sincsen *(Magyar Zoltán: 300 módosítónk volt!)*, ez egy üres dobálózás a szavakkal, és semmiféle valóságalapja nincsen, tisztelt képviselő úr. Önök ezt nem tették le az asztalra, tehát várjuk a tervezetet, hogy akkor milyen hasznosítási elképzelések fogalmazódtak volna meg. *(Magyar Zoltán: 300 módosítónk volt!)*

Gögös Zoltán a bennfentes értékesítés és a szoci csókosok további érvrendszerét hangoztatja, én ezt külön már nem akarom érinteni.

Talán az aranykalászos gazdákat igen, ami érdekes módon amikor az MSZP volt kormányon, nem jelentett ilyen problémát önöknek, tisztelt

képviselő úr, tisztelt bizottság. *(Gógös Zoltán: Miniszter úr, ne bosszantson már!)* Én már korábban is adtam tájékoztatást erről, hogy minden ellenkező híreszteléssel szemben az elmúlt időszakban az aranykalászosgazda-tanfolyamra jelentkezők száma nem növekedett, hanem csökkent *(Gógös Zoltán közbeszól.)*, egyébként hasznos az, hogyha ezt a tanfolyamot elvégzik, az még hozzátartozik, már a földértékesítések előtt csökkent, tehát már '14-ben is csökkent, és hogyha valamelyik képző szervezettel van gond, van a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal, az NSZFH nevű szervezet, amely ezt a területet felügyeli, akkor oda tessék bejelentéssel élni! Mi is vizsgálunk egyébként ebben a témában képzőket. De azért azt, hogy minden aranykalászosgazda-tanfolyam szabálytalan, gyenge, és nem alkalmas arra, hogy valaki gazdálkodjon, azt szerintem nem lehet kijelenteni. Értékes tudáshoz lehet jutni ezen a tanfolyamon keresztül is, és mi örülünk annak, hogyha minél többen elvégzik, minél többen megszerzik a földműves státuszt, és akár földet vásárolnak, akár belekezdenek a gazdálkodásba, akár nagyobb területen folytatják azt, és még akkor is ez a véleményem, hogyha látszik, hogy az ellenzéknek ez nem tetszik. A magyar gazdák véleményt nyilvánítottak már erről jó néhány alkalommal *(Gógös Zoltán közbeszól.)*, és én úgy hiszem, hogy itt a véleményük nem is változott. Köszönöm szépen. *(Gógös Zoltán: Elnök úr, nekem lenne egy másik gyors kérdésem!)*

ELNÖK: Köszönöm, miniszter úr. Államtitkár urak, esetleg van valami kiegészítés? *(Senki nem jelentkezik.)* Amennyiben nincs...

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Csak ha megenged a miniszter úr egy más témájú kérdést, ha már így itt vagyunk. *(Közbeszólások.)* Az MVH-val mi lesz? Erre tudna egy gyors választ adni?

ELNÖK: Gógös képviselő úr, bocsánat, ez már most nem...

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): Értem, csak ha már itt van a miniszter úr, és a kormányülésen, úgy tudom, döntöttek, mi lesz az MVH-val, ez a kérdésem, marad vagy nem?

ELNÖK: Hogy a miniszter úr kíván-e erre válaszolni, vagy nem, az természetesen a miniszter úr hatásköre már.

DR. FAZEKAS SÁNDOR földművelésügyi miniszter: Az MVH a Földművelésügyi Minisztérium háttérintézménye. Köszönjük szépen.

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): De marad, vagy nem marad?

ELNÖK: Jó...

GÓGÖS ZOLTÁN (MSZP): ...Akkor nem marad.

ELNÖK: Ez már sajnos nem tartozott a napirendi pontunkhoz.

Az látszik, hogy jelentős különbség van az ellenzék és a kormánypártok között ezzel a témával kapcsolatban, mármint a napirendi ponttal és annak elvi alapjaival kapcsolatban is, ezek nem igazán közeledtek egymáshoz.

Nagyon szépen köszönjük meghívott vendégeinknek, hogy elfáradtak ide. *(Többen távozni készülnek.)*

Az ülés berekesztése

Mivel az interpretációból azt látom, hogy az egyebekben nincs már senkinek mondanivalója, ezért az ülést bezárom. Köszönöm.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 10 perc)

Dr. Legény Zsolt
az albizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese